

การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของ
นักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี - สามร้อยยอด
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สิรินดา แสวอู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2564

**PERCEPTION OF TOURISM COMPONENTS INFLUENCING THAI
TOURISTS' PUSH TRAVEL MOTIVATION IN VISITING
PRAN BURI – SAM ROI YOT PRACHUAP KHIRI KHAN**

Sirinda Hawou

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Degree of Master of Arts Program in Tourism Management Faculty of
Tourism and Hospitality, Dhurakij Pundit University**

2021

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจหลักต้นของ
นักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี – สามร้อยยอด
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เสนอโดย นางสาวสิรินดา แสวอู
สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อัสวิน แสงพิบูล

ได้พิจารณาเห็นชอบ โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อธิชัยกุล)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัสวิน แสงพิบูล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑาทันติ ชุบชวงค์)

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมรับรองแล้ว

..... คณบดีคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑาทันติ ชุบชวงค์)

วันที่ เดือน พ.ศ.

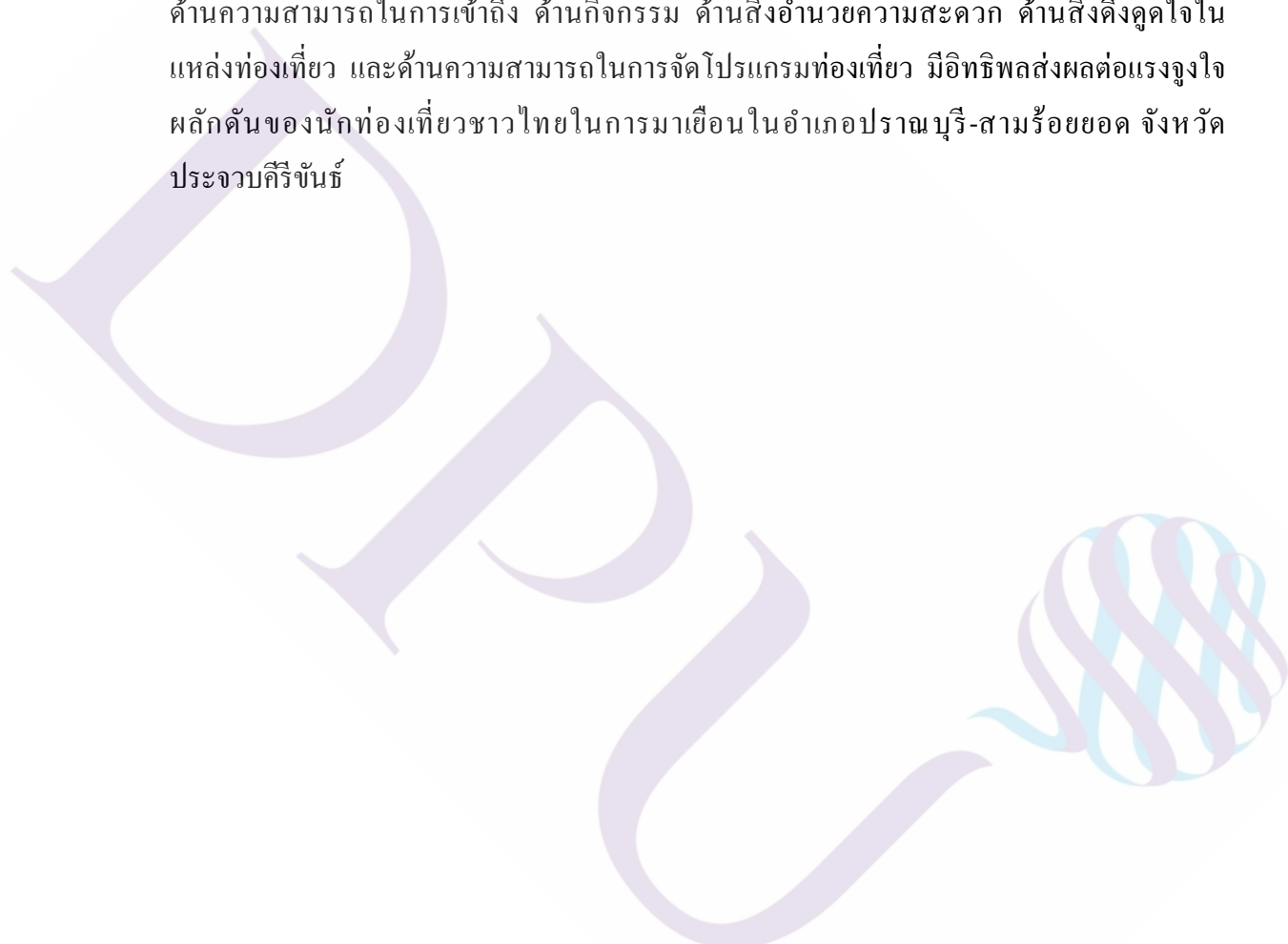
หัวข้อวิทยานิพนธ์	การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดัน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ชื่อผู้เขียน	สิรินดา แสวอู
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.อศวิน แสงพิกุล
สาขาวิชา	การจัดการการท่องเที่ยว
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวไทยตามปัจจัยส่วนบุคคล 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยองค์ประกอบการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเยือนในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในช่วงระยะเวลาเดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 จำนวน 400 คน ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ได้แก่ การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40-49 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 30,000 บาท ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางมาเยือน 2 ครั้งแล้ว มีบุคคลที่ร่วมเดินทางด้วย คือ แฟน มีช่องทางในการรับรู้ข่าวสารคือเพื่อน และมีระยะเวลาในการพักผ่อน 3 วันมากที่สุด ในการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์นั้น มีการรับรู้ต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญมาก โดยเรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวมีการรับรู้มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรม ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว และด้านความสามารถในการเข้าถึง และผลจากการศึกษาแรงจูงใจผลักดัน

ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์นั้น พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจมีอิทธิพลสูงสุด รองลงมาคือ เดินทางมาเพื่อความสนุกตื่นเต้นและความท้าทาย และเดินทางมาเพื่อเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงซ้อนการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านกิจกรรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว และด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว มีอิทธิพลส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Thesis Title	Perception of Tourism Components Influencing Thai Tourists' Push Travel Motivation in Visiting Pran Buri – Sam Roi Yot Prachuap Khiri Khan
Author	Sirinda Hawou
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Aswin Sangpikul
Department	Tourism Management
Academic	Year 2020

ABSTRACT

The objectives of this study are listed below. 1) to study the perception of tourism components in visiting Pran Buri – Sam Roi Yot Prachuap Khiri Khan from the perspective of Thai tourists based on personal factors. 2) to study Thai tourists' motivations, driving forces, and enticing factors in visiting Pran Buri – Sam Roi Yot Prachuap Khiri Khan based on personal factors. 3) to study the tourism factors that influence Thai tourists' motivations to visit Pran Buri – Sam Roi Yot Prachuap Khiri Khan. The research sample groups were based on Thai tourists who visited Pran Buri – Sam Roi Yot Prachuap Khiri Khan between January and February 2021 (400 travelers) using a random sampling method. Using statistics in the analysis, such as one-way analysis of variance and regression analysis.

According to the research, the majority of visitors are Thai men between the ages of 40 and 49 who have married, hold a bachelor's degree or its equivalent, work as government officials or in state-owned enterprises, and earn between 15,001 and 30,000 baht per month. The vast majority of visitors returned at least twice with their partners. Friends are a good source of information, and the longest stay is three days. Recognizing the tourism components of Thai tourists during their visit to Pran Buri – Sam Roi Yot Prachuap Khiri Khan. There are common tourism components that are extremely important. From most important to least important, in order of importance i.e. The most common perceptions are on-the-spot services, activities, attractions, facilities, program arrangement, and accessibility. The findings of a study on what motivates Thai tourists to visit Pran Buri – Sam Roi Yot Prachuap Khiri Khan. Thai tourists traveling for recreation were found to have the most influence. Then there's the fun, excitement,

and challenges of traveling. And come to see natural wonders, respectively. The results of the complex regression analysis, the perception of tourism elements influencing Thai tourists' motivations to visit Pran Buri – Sam Roi Yot Prachuap Khiri Khan discovered. The most important aspect is its service, followed by accessibility, recreational activities, attractions, and the ability to organize travel programs, all of which influence Thai tourists' motivation.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน แสงพิกุล ผู้อำนวยการหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความอนุเคราะห์ถ่ายทอดวีชาระเบียบวิธีวิจัย และให้คำปรึกษาในทุกขั้นตอนของการวิจัยจนสำเร็จออกมาเป็นรูปเล่ม และขอกราบขอบพระคุณประธานกรรมการในการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อิศิษย์กุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑกานติ ชุบชวงค์ กรรมการสำหรับคำแนะนำในวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชียง เกาจิต ผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ ที่กรุณาสละเวลาคอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาชี้แนะสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา อีกทั้งขอบคุณรุ่นพี่และเพื่อนร่วมรุ่นอีกหลายท่านที่ให้คำปรึกษาและคอยให้กำลังใจ

ขอกราบขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ คุณน้ำสาว พี่และเพื่อนๆ ของผู้วิจัยที่คอยให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณนักท่องเที่ยวชาวไทยทุกท่านที่เดินทางมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสละเวลาตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจ อีกทั้งยังได้สนทนากันด้วยความมีไมตรีต่อกัน

ขอบคุณเจ้าของผลงานทุกท่านที่ได้นำมาอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้ และหวังว่าจะมีผู้ใช้งานวิจัยของข้าพเจ้าไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากมีข้อผิดพลาดประการใดข้าพเจ้าใคร่ขออภัยและขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สิรินดา แสวอู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	41
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
3.2 เครื่องมือในการวิจัย.....	44
3.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
3.6 สรุประเบียบวิธีวิจัย.....	49
3.7 นิยามเชิงปฏิบัติการ.....	50

สารบัญ (ต่อ)

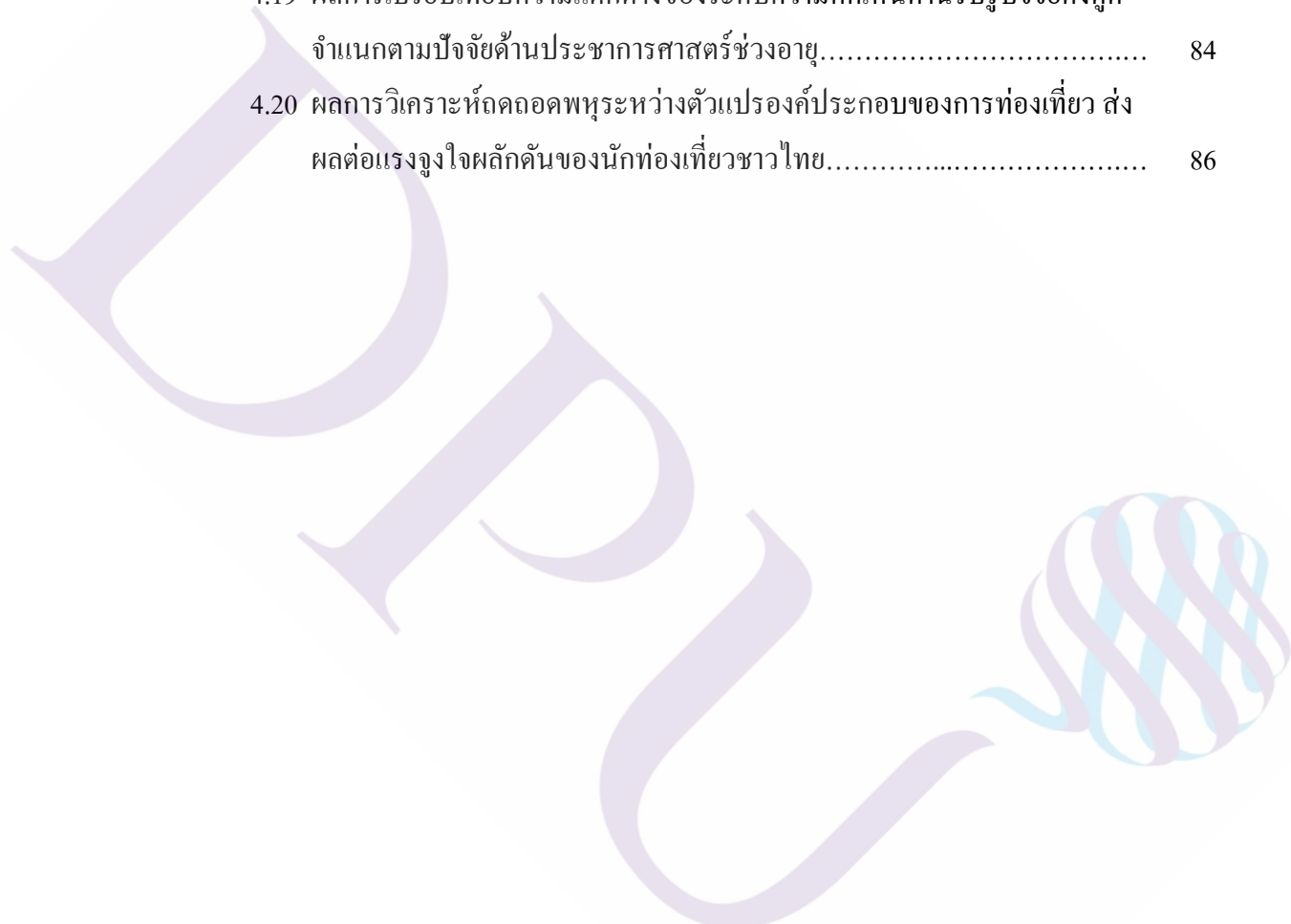
บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอ ปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	53
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ชาวไทยในการมาเยือนปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์...	57
4.3 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน การมาเยือนปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	71
4.4 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สาม- ร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	85
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
5.1 สรุปผลการศึกษาวิจัย.....	91
5.2 อภิปรายผล.....	93
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	95
5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	97
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	53
4.2 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	57
4.3 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ จำแนกด้านหลักที่ 1 ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว.....	58
4.4 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ ด้านหลักที่ 2 ด้านความสามารถในการเข้าถึง.....	59
4.5 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ ด้านหลักที่ 3 ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว.....	60
4.6 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ ด้านหลักที่ 4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	61
4.7 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ ด้านหลักที่ 5 ด้านกิจกรรม.....	62
4.8 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ ด้านหลักที่ 6 ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว	63
4.9 ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน.....	65
4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ.....	67
4.11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงสถานภาพสมรส.....	68
4.12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอาชีพ.....	69
4.13 แสดงค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	72
4.14 ผลการทดสอบสมมติฐานระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่อแรงจูงใจผลักดัน.....	74
4.15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ.....	76
4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ.....	78
4.17 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.18 ผลการทดสอบสมมติฐานระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ปัจจัยส่วนบุคคล รับรู้ปัจจัยดึงดูด.....	82
4.19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านรับรู้ปัจจัยดึงดูด จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ.....	84
4.20 ผลการวิเคราะห์ถดถอดพหุระหว่างตัวแปรองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ส่ง ผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่ยังคงได้รับความไว้วางใจให้เป็นฟันเฟืองหลักที่สำคัญในการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างรายได้ต่อการท่องเที่ยวทั่วโลก โดยมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง และสภาพสังคมทั้งในระดับโลก และระดับภูมิภาคที่มีการเติบโตและขยายตัวต่อเนื่องอย่างรวดเร็วในทุกปี ซึ่งจากสถานการณ์การท่องเที่ยวโลก ปี พ.ศ. 2561 ยังคงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสร้างรายได้กว่า 1,451 พันล้านเหรียญสหรัฐ มีจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางทั่วโลก 1.4 พันล้านคน (สำนักปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) ทั้งนี้องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: UNWTO) ได้คาดการณ์ถึงจำนวนนักท่องเที่ยวไว้ว่า ในปี พ.ศ. 2573 คนทั่วโลกจะเดินทางท่องเที่ยวแบบก้าวกระโดดถึง 1.8 พันล้านคน หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 57 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) ในส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยนั้นมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทยอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสามารถสร้างรายได้ให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 1.87 ล้านล้านบาท ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 12.56 ต่อปี เมื่อรวมกับรายได้จากคนไทยเที่ยวไทยอีก 1.07 ล้านล้านบาท การท่องเที่ยวสามารถสร้างเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจไทยกว่า 2.94 ล้านล้านบาท (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562)

ประเทศไทยจัดได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วโลกและเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมอย่างยั่งยืน เนื่องจากประเทศไทยมีภูมิประเทศที่สวยงาม มีความสมบูรณ์ของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์โบราณสถานและโบราณวัตถุ และศิลปวัฒนธรรม ซึ่งในแต่ละภูมิภาคของประเทศจะมีความแตกต่างกันไป อันเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญในการดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวตลอดมา ปัจจุบันการท่องเที่ยวไทยพัฒนาและมีการขยายตัวค่อนข้างสูง มีแนวโน้มของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนการขยายตัวของเศรษฐกิจและ

สังคมของประเทศเป็นอย่างมาก ก่อให้เกิดการจ้างงาน กระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่น (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) รวมทั้งการออกมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ โดยจากนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้ปี 2558 เป็นปีท่องเที่ยววิถีไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้กำหนดแคมเปญ “เที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ไม่เหมือนใคร” ภายใต้แนวคิดการสัมผัสวิถีไทย ผ่านเส้นทางการท่องเที่ยวที่เสนอความเป็นไทยในมุมมองที่แตกต่างให้กับนักท่องเที่ยวไทยและชาวต่างชาติให้เกิดการรับรู้ การสัมผัส และการเรียนรู้มากขึ้น และเพื่อเชื่อมโยงความรู้สึกของนักท่องเที่ยวให้เข้าถึงเอกลักษณ์วิถีไทยอันเป็นการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของสารพันแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่อย่างหลากหลาย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558) ซึ่งเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบหลักของแหล่งท่องเที่ยวที่ประกอบไปด้วย แหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก กิจกรรม และการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Buhalis, 2000) ทำให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงการรับรู้ก่อนการเดินทางท่องเที่ยวได้ว่าประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ทุกภูมิภาค จังหวัดที่มีองค์ประกอบของเอกลักษณ์เฉพาะที่ทรงคุณค่าและสำคัญ มีการจดจำที่ดี มีความผูกพัน มีความจงรักภักดี สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อแรงจูงใจหลักค้นของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติให้มาเยือนในพื้นที่ภูมิภาคของประเทศไทย และหนึ่งในนั้นคืออำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดหนึ่งในจำนวน 25 จังหวัด ในภาคกลางของประเทศ ตั้งอยู่ใต้สุดของจังหวัดภาคกลางและมีเขตแดนติดต่อกับภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 325.3 กิโลเมตร โดยมีลักษณะพื้นที่แคบเป็นคาบสมุทรยาวลงไปทางใต้ มีลักษณะภูมิประเทศทางธรรมชาติที่มีความหลากหลายและแตกต่าง ทั้งที่เป็นธรรมชาติ เทือกเขา ภูเขา ป่า น้ำตก เกาะเล็ก เกาะน้อย และทะเล กระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ ทำให้จังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและน่าสนใจมากมาย นอกจากสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติแล้วยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน วัฒนธรรม และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นใหม่ ได้แก่ สนามกอล์ฟ ซิคเคต้า มาร์เก็ต ไร่องุ่น สวนน้ำ ตลาดน้ำ ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี เป็นต้น ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดที่มีความโดดเด่นทรงคุณค่าไม่เหมือนแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป อีกทั้งมีระบบการคมนาคมที่สามารถเดินทางเชื่อมต่อไปยังจังหวัดอื่นได้ทั้งทางรถยนต์ ทางรถไฟ และทางอากาศ ทำให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติเสมอมาเป็นจำนวนมาก และมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง โดยปริมาณของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในปี 2561 นั้นมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติทั้งหมดรวม 6,877,828 คน ซึ่งสร้างรายได้กว่า 42,987.73 ล้านบาท (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2562) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีอำเภอที่มีชื่อเสียงที่น่าสนใจ ซึ่งเป็น

ที่ที่มีความสวยงามทางธรรมชาติทั้งทางน้ำและทางบกและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน นั่นคือ อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด

อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด เป็นอำเภอที่อยู่ติดกัน ซึ่งแต่เดิมนั้นท้องที่อำเภอสามร้อยยอดเดิมเคยเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอปราณบุรี ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลของอ่าวไทย มีแนวชายหาดที่ยาวตลอดตั้งแต่เหนือจรดใต้ ประมาณ 19 กิโลเมตร สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ลอนราบสลับกับพื้นที่ราบเทลงสู่ทะเล และบางส่วนเป็นพื้นที่ลาดชันสลับกันไป ในบริเวณที่อยู่ใกล้เทือกเขาตะนาวศรี มีภูเขาลาดชันและมีเทือกเขา โดยลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็น ทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ รวมถึงมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ คือ ภูเขา ถ้ำ เกาะ ป่าชายเลน ชายทะเล ชายหาด ซึ่งจากสภาพแวดล้อมที่กลมกลืนนี้ทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งบนบกและในทะเล ดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือนจนเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติเป็นอย่างมากในปัจจุบันทำให้อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด เป็นเมืองที่มีความเจริญเติบโตทั้งในการเศรษฐกิจ สังคม และธุรกิจการท่องเที่ยว อย่างรวดเร็ว มีการประกอบธุรกิจโรงแรม/ห้องพัก ร้านอาหาร เป็นจำนวนมาก อีกทั้งมีระบบการคมนาคมถนนสายหลัก 4 เลนส์(ไป-กลับ) เข้าถึงยังแหล่งท่องเที่ยวได้ทั้งรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัว รถไฟ รถโดยสารประจำทาง และรถตู้ (สำนักงานอำเภอปราณบุรี, 2560. ; สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสามร้อยยอด, 2562) นอกจากนี้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วนั้นยังมีองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด คือ การรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อปัจจัยต่างๆ เช่น ความสนใจ ความคาดหวัง ความต้องการ และการเห็นคุณค่า (รัจรี นพเกตุ, 2540)

การทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวจำนวนหลายเรื่องในแต่ละจังหวัด รวมถึงมีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจเป็นจำนวนมากในประเทศไทย ซึ่งงานวิจัยทั้งสองเรื่องดังกล่าวมีประโยชน์ต่อท้องที่อำเภอและจังหวัดในการพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่า การศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในมุมมองของนักท่องเที่ยวที่จะไปส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจผลักดันให้เดินทางมาเยือนในท้องที่อำเภอของจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งในประเทศไทยนั้นยังไม่ปรากฏ จึงเป็นที่น่าสนใจว่าการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวจะสามารถส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวได้หรือไม่ ซึ่งหากได้ งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการให้ข้อเสนอแนะต่อท้องที่อำเภอและจังหวัดนำไปพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเยือนมากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการศึกษาครั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เกิดการรับรู้และตอบสนองต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด อีกทั้งสร้างประสบการณ์ใหม่ให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเป็นการกระจายรายได้ให้เกิดขึ้นในท้องถิ่นอำเภอและจังหวัด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษารับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษารับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวไทย ตามปัจจัยส่วนบุคคล
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยองค์ประกอบการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานของการวิจัยเรื่อง การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไว้ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่แตกต่างกัน

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่แตกต่างกัน

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน รับรู้ปัจจัยดึงดูดในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่แตกต่างกัน

4. องค์ประกอบของการท่องเที่ยวส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพักแรมอย่างน้อย 1 คืน ในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งนักท่องเที่ยวที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวหรือเดินทางมาจากจังหวัดอื่นๆ

ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีดังนี้

ตัวแปรอิสระ ข้อมูลและรายละเอียดปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม อันประกอบด้วย องค์ประกอบของการท่องเที่ยว (6A's) ประกอบไปด้วย 1. ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว 2. ความสามารถในการเข้าถึง 3. สิ่งดึงดูดใจ 4. สิ่งอำนวยความสะดวก 5. กิจกรรม 6. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว และแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงข้อมูลด้านการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาได้อย่างเหมาะสม
2. ทราบถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ด้านแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเยือนในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. ทราบถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4. เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพและตอบสนองได้ตามความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามคำสำคัญที่ใช้ในการศึกษาไว้ดังนี้

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งสมองตีความหรือแปลข้อความที่ได้จากการสัมผัสของร่างกายกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้าทำให้ทราบว่าสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไร มีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร การที่เรารับรู้สิ่งเร้าที่มาสัมผัสได้นั้นจะต้องอาศัยประสบการณ์ของเราเป็นเครื่องช่วยในการตีความหมาย (Garrison & Magoon, 1972. p. 607)

การรับรู้ด้านการท่องเที่ยว หมายถึง การที่นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวทั้งก่อนและขณะเดินทางท่องเที่ยวแล้วทำการแปลความหมายข้อมูลเหล่านั้นออกมาเป็นทัศนคติและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่อจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว คือคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวที่ผสมผสานระหว่างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ประสบการณ์ และการนำเสนอทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้อื่นๆ แก่ผู้บริโภค สิ่งสำคัญคือแหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเยี่ยมชมหรือพักอาศัย ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวควรประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ (6A's) ได้แก่ ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available Package) ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility)

ดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) กิจกรรม (Activities) และการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service) (Pike Steven, 2008)

แรงจูงใจผลักดัน หมายถึง สิ่งกระตุ้นภายในของมนุษย์ที่ผลักดันให้มนุษย์เกิดความ ต้องการเดินทางท่องเที่ยว แรงจูงใจประเภทนี้เกิดขึ้นจากความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์เอง เช่น ความต้องการพักผ่อน ความต้องการหลีกเลี่ยงความจำเจ หรือความต้องการแสวงหา ประสบการณ์แปลกๆ ใหม่ๆ เป็นต้น (อัศวิน แสงพิบูล, 2552 : 53)

ปัจจัยดึงดูด หมายถึง ปัจจัยจูงใจจากตัวแหล่งท่องเที่ยวที่กระตุ้นให้บุคคลตัดสินใจ เดินทางไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวใดแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ลักษณะเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ที่จะจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเพื่อตอบสนอง ความต้องการที่เกิดขึ้น เช่น ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกสบายในการเดินทาง ชื่อเสียง ความหลากหลายของกิจกรรม ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ และอื่นๆ (Dann, 1977 and Crompton, 1979 อ้างถึงใน ปุญญิตา คีรีเพชร, 2561)

นักท่องเที่ยวชาวไทย หมายถึง นักท่องเที่ยวทั้งเพศหญิงและชายที่เดินทางมาท่องเที่ยว ในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาเรื่อง “การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา รวมทั้งได้ศึกษารายงานการวิจัย ตลอดจนวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบการท่องเที่ยว
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยว
- 2.4 ลักษณะทั่วไปของอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

2.1.1 ความหมายของการรับรู้

Schiffman & Kanuk (2000 : 146) การรับรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลแต่ละคนมีการเลือกการประมวลผลและการตีความเกี่ยวกับตัวกระตุ้นออกมาให้ความหมายและได้ภาพของโลกที่มีเนื้อหา

Kotler (2003) กล่าวถึง “การรับรู้” (Perception) ไว้ว่า การกระทำของบุคคลจะได้รับอิทธิพลจากการรับรู้ของบุคคลต่อสถานการณ์นั้น โดยเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การสัมผัส และการลิ้มรส ซึ่งบุคคลสามารถสร้างการรับรู้ที่แตกต่าง

กันได้จากสิ่งกระตุ้นชนิดเดียวกัน อันมาจากกระบวนการรับรู้ 3 ขั้นตอน คือ การเลือกให้ความสนใจ การเลือกแปลความที่ต่างออกไป และการเลือกเก็บรักษาโดยการรับรู้เป็นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจะเลือกจัดการและตีความหมายของข้อมูลออกมา การรับรู้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสิ่งกระตุ้นทางด้านกายภาพอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับสิ่งกระตุ้นอื่นๆ ที่อยู่รอบตัวและเงื่อนไขของแต่ละบุคคล

กานดา จันทรย์แย้ม (2556) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ หมายถึง การรับสัมผัสสิ่งเร้าแล้วแปลความหมายได้ การที่บุคคลจะแสดงออกต่อบุคคลอื่นเช่น ไรการรับรู้จะเข้ามามีอิทธิพลอย่างมาก อิทธิพลของการรับรู้จะเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งผลให้เราเลือกแสดงพฤติกรรมออกมาแตกต่างกัน

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2559) กล่าวว่า การรับรู้ (Perception) เกิดจากการที่ผู้รับบริการถูกกระตุ้นให้ตัดสินใจปฏิบัติ จะมีการรับรู้แตกต่างกันถึงแม้ว่าจะถูกกระตุ้นอย่างเดียวกัน และสถานการณ์อย่างเดียวกัน ซึ่งลักษณะการรับรู้จะขึ้นอยู่กับ

1. ลักษณะของการกระตุ้น
2. ความสัมพันธ์ของสิ่งกระตุ้นกับสิ่งที่อยู่รอบๆ ผู้รับบริการ
3. สภาพภายในผู้รับบริการ ซึ่งผู้ให้บริการพยายามให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้โดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น การโฆษณา

เลิศพร ภาระสกุล (2559) ได้กล่าวว่า การรับรู้ เป็นกระบวนการการให้ความหมายต่างๆ แก่สิ่งเร้าที่อยู่รอบตัวเรา รวมถึงกระบวนการการให้ความหมายต่อประสบการณ์ส่วนตัวของเรา ความประทับใจของเราและการตีความหมายหรือการแปลความหมายพฤติกรรมต่างๆ ที่ผู้อื่นแสดงออก การรับรู้เป็นเรื่องของจิตวิสัยและเป็นสิ่งที่ไม่เหมือนกับความเป็นจริง ซึ่งการรับรู้เป็นเรื่องของการจำแนกหรือการจัดหมวดหมู่และไม่เกี่ยวกับความแตกต่างของบุคคล

2.1.2 กระบวนการรับรู้

Morrison (2002 อ้างถึงใน พัฒมณัฐ เพ็ชรมาตย์, 2561) กล่าวว่า ขั้นตอนในกระบวนการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย การคัดกรองข้อมูลข่าวสาร ซึ่งโดยปกติในวันหนึ่งนั้นนักท่องเที่ยวจะได้รับข้อมูลจำนวนมหาศาลแต่จะเลือกสังเกตและคัดกรองเฉพาะข้อมูลข่าวสารบางส่วนไว้เท่านั้น หลังจากนั้นนักท่องเที่ยวจะมีการปรับเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารให้สอดคล้องกับความโน้มเอียงหรือภาพในใจของตนเอง ซึ่งเป็นผลรวมที่เกิดจากปัจจัยทางด้านจิตวิทยาหลายประการรวมกัน เช่น แรงจูงใจ ความเชื่อ ทักษะคิด เป็นต้น ถึงแม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่นักท่องเที่ยวได้รับจะผ่านการคัดกรองข้อมูลข่าวสารและการปรับเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารแล้วก็ตาม

นักท่องเที่ยวก็จะเลือกจดจำเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะเด่น มีความน่าสนใจ โดยข้อมูลข่าวสารที่ผ่านกระบวนการต่างๆ มาแล้วนั้นจะคงอยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวก็ต่อเมื่อนักท่องเที่ยวได้นำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมาสร้างภาพที่มีความหมายในใจของตน

กล่าวโดยสรุป การรับรู้ เป็นกระบวนการการเปิดรับสิ่งเร้าจากการรู้สึกสัมผัสที่ได้รับ การกระตุ้นทางด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมอื่นๆ ที่อยู่รอบตัวเราอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าในการรับรู้ความรู้สึกต่อสถานการณ์หรือประสบการณ์เดิม และส่งกระแสประสาทไปยังสมองเพื่อการแปลความหมายสิ่งต่างๆ ด้วยกระบวนการที่รวดเร็วแล้วเกิดเป็นการรับรู้ ซึ่งการรับรู้ที่ได้ในแต่ละบุคคลนั้นย่อมแตกต่างกันไปและขึ้นอยู่กับความรู้สึกที่มีต่อสถานที่

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยว

หากพิจารณาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่จะพบว่า การท่องเที่ยวต้องอาศัยองค์ประกอบต่างๆ ร่วมกันหลายปัจจัยจึงจะส่งผลให้การท่องเที่ยวที่ประสบผลสำเร็จ สร้างความประทับใจ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

Pike Steven (2008) กล่าวถึงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวว่า แหล่งท่องเที่ยวเป็นการผสมผสานระหว่างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ประสบการณ์ และการนำเสนอทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้อื่นๆ แก่ผู้บริโภค สิ่งสำคัญคือแหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเยี่ยมชมหรือพักอาศัย ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวควรประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการหรือ (6A's) ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available Package) เป็นการจัดการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรู้สึกถึงความสะดวกรวดเร็ว รู้ถึงแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่ที่จะเดินทางไป เพื่อให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว

2. ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้กับนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทางหรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย

3. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดเพราะเป็นจุดดึงดูดให้กับนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่นหรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท และ โฮมสเตย์ Bed & Breakfast และ Guest House โดยที่พักประเภทต่างๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกันอีกด้วย เช่น ภัตตาคาร บาร์ ฟิตเนส เซ็นเตอร์ สระว่ายน้ำ ซาวน่า และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เป็นต้น

5. กิจกรรม (Activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกันในยุคปัจจุบันซึ่งการท่องเที่ยวได้หมายเพียงแค่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ ความงดงามของป่าไม้ธรรมชาติ หากความสำคัญสำหรับผู้มาเยือนคือ การได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ อาทิเช่น การเดินป่าเพื่อศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลน การล่องเรือในแม่น้ำของท้องถิ่น การปีนหน้าผา การพายเรือแคนูในทะเล การตกปลาหมึกในทะเล กิจกรรมท้าทายความสามารถในค่ายทหาร ตลอดจนการร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนท้องถิ่น

6. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service) ได้แก่ ทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา เป็นต้น

Buhalis (2000) ได้อธิบายความหมายขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยวไว้ดังนี้ องค์ประกอบที่สำคัญทางการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 6 ประการหรือ 6A's ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้าง สถาปัตยกรรมและการจัดกิจกรรมพิเศษ
2. การเข้าถึง (Accessibility) คือ ระบบการคมนาคม สถานีขนส่งผู้โดยสารและยานพาหนะ
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ ที่พัก การจัดเลี้ยง และการบริการการท่องเที่ยว
4. โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Ancillary packages) คือ โปรแกรมการท่องเที่ยวที่ถูกเตรียมโดยคนกลางระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้าน
5. กิจกรรม (Activities) คือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างที่นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่
6. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary services) ได้แก่ ธนาคาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ และโทรคมนาคม

โดย Dickman (1996) กล่าวว่า สิ่งดึงดูดใจ จัดเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น ซึ่งสามารถแบ่งแยกเป็นสถานที่สำคัญทางศาสนา หาดทราย ชายหาด ภูเขา อุทยานแห่งชาติ เทศกาลต่างๆ หรือ

สถานที่ที่มีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่โด่งดัง และโดยทั่วไปสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมักจะมีสิ่งดึงดูดใจมากกว่าหนึ่งอย่าง อาทิ อุทยานประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่า เช่น สถาปัตยกรรมที่น่าสนใจ ความเป็นมา ประวัติศาสตร์ ฯลฯ

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) เช่น

- สิ่งดึงดูดใจเชิงธรรมชาติ (Natural attractions)
- สิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้น (Built attractions) รวมถึงกิจกรรมที่มนุษย์จัดขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว เช่น สวนสนุก และกิจกรรมการประชุม (Meeting, Incentive, Exhibition, Convention (MICE))
- สิ่งดึงดูดใจเชิงศิลปวัฒนธรรม (Cultural attractions)
- สิ่งดึงดูดใจเชิงชุมชนสัมพันธ์ (Social attractions)

2. กิจกรรม (Activities) สถานที่ท่องเที่ยวควรจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ (Activities) ที่นักท่องเที่ยวสามารถทำในช่วงเวลาที่พำนักและท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น เพื่อเพิ่มความน่าสนใจของการท่องเที่ยวและช่วงเวลาพักผ่อนของนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ควรมีความหลากหลายและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว อาทิ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจับจ่ายใช้สอย กิจกรรมทางทะเล เช่น ดำน้ำ ว่ายน้ำ เป็นต้น กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมเดินป่า กิจกรรมดูนก กิจกรรมส่องสัตว์ กิจกรรมแสง สี เสียง ในสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ เป็นต้น

3. การเข้าถึง (Access) สภาพการเข้าถึง (เส้นทางคมนาคม) หมายถึง สภาพการคมนาคมไปสู่แหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ มีความสะดวกสบายเหมาะต่อการเดินทางท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใดโดยพิจารณาจากระยะทาง จากจุดศูนย์กลางการท่องเที่ยวมาสู่แหล่งท่องเที่ยว เช่น ระยะทางจากตัวเมือง ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น เป็นต้น พิจารณาจากลักษณะการเดินทางว่าเป็นอย่างไร เช่น โดยรถยนต์ เรือ หรือ การเดินเท้า สภาพของเส้นทางเอื้ออำนวยต่อการเดินทางมากน้อยเพียงใด มีสภาพเป็นถนนคอนกรีต ราวลาดลูกรัง หรือถนนดิน ถ้าเป็นแม่น้ำลำคลองต้องใช้เรือแพ มีสิ่งกีดขวางหรือไม่ และถ้าเป็นทางเท้าสภาพทางเดินดีหรือไม่ ระยะทางเดินเหมาะกับนักท่องเที่ยวเพียงใด การจัดหาพาหนะสะดวกหรือยาก และค่าจ้างแพงหรือถูก เป็นต้น ดังนั้นตัวแปรที่ใช้ในการประเมินสภาพการเข้าถึงอาจพิจารณาได้จากความสะดวก อุปสรรคหรือสิ่งกีดขวางทางเดิน ลักษณะการเดินทาง และสภาพถนน การคมนาคมขนส่งและความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว เช่น เที่ยวบิน การตรวจคนเข้าเมือง รถโดยสารสาธารณะ สภาพถนนหนทาง นอกจากนี้การเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวยังหมายถึงสิ่งที่สามารถทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักและทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้ง่ายขึ้น เช่น การลงเว็บไซต์ เป็นต้น

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งบริการขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวและระบบสาธารณูปการ ซึ่งมีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถจะใช้ได้อย่างสะดวกสบายมากน้อยเพียงใด เช่น ที่พักแรม ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานเริงรมย์ สถานบริการอื่นๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สถานรักษาพยาบาล สถานีตำรวจ หรือระบบรักษาความปลอดภัย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะพิจารณาทั้งปริมาณและคุณภาพควบคู่กันไปและถ้าหากในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวๆ นั้น ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วนก็จะพิจารณาถึงความสะดวกและความใกล้เคียงที่จะไปอาศัยใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกจากแหล่งชุมชนข้างเคียงได้ยากง่ายเพียงใด ดังนั้นตัวแปรที่ใช้ในการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวกอาจพิจารณาได้จาก ระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ การให้บริการบ้านพัก สถานบริการต่างๆ ระบบสื่อความหมายและระบบการจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวก ณ แหล่งท่องเที่ยว (Destination amenities) เช่น ร้านอาหาร ร้านค้าต่างๆ อาทิจาน์นตัดผม การบริการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ร้านเช่ารถ ระบบสาธารณูปโภค ตู้เอทีเอ็ม สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ฯลฯ

5. ที่พัก (Accommodation) สถานที่ท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอพร้อมทั้งมีความหลากหลายด้านราคาและการบริการ และมีความเหมาะสมต่อสถานที่ และที่พักควรอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวมากนัก ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและมีความปลอดภัยที่พักรในแหล่งท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท บังกะโล เกสต์เฮาส์ ฯลฯ

ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กันกับทฤษฎีของ Tourism Western Australia (2008) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบที่สำคัญทางการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 5 ประการ ดังนี้

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) เช่น สิ่งดึงดูดใจเชิงธรรมชาติ สิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมถึงกิจกรรมที่มนุษย์จัดขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว เช่น สวนสนุก และกิจกรรมการประชุม สิ่งดึงดูดใจเชิงศิลปวัฒนธรรม สิ่งดึงดูดใจเชิงชุมชนสัมพันธ์

2. กิจกรรม (Activities) สถานที่ท่องเที่ยวควรจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถทำในช่วงเวลาที่พำนักและท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น เพื่อเพิ่มความน่าสนใจของการท่องเที่ยวและช่วงเวลาที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ควรมีความหลากหลายและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วย อาทิ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจับจ่ายใช้สอย กิจกรรมทางทะเล เช่น ดำน้ำ ว่ายน้ำ เป็นต้น กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมเดินป่า กิจกรรมดูนก กิจกรรมส่องสัตว์ กิจกรรมแสง สีเสียง ในสถานที่ท่องเที่ยวๆ นั้น เป็นต้น

3. การเข้าถึง (Access) สภาพการเข้าถึง (เส้นทางคมนาคม) หมายถึง สภาพการคมนาคมไปสู่แหล่งท่องเที่ยวๆ นั้นๆ มีความสะดวกสบายเหมาะต่อการเดินทางท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากระยะทางจากจุดศูนย์กลางการท่องเที่ยวมาสู่แหล่งท่องเที่ยว เช่น ระยะทาง

จากตัวเมือง ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น เป็นต้น และพิจารณาจากลักษณะการเดินทางว่าเป็นอย่างไร เช่น โดยรถยนต์ เรือ หรือการเดินทางเท้า สภาพของเส้นทางเอื้ออำนวยต่อการเดินทางมากน้อยเพียงใด มีสภาพเป็นถนนคอนกรีต ราคายางลูกรัง หรือถนนดิน ถ้าเป็นแม่น้ำลำคลองต้องใช้เรือหรือแพ มีสิ่งกีดขวางหรือไม่ และถ้าเป็นทางเท้าสภาพทางเดินดีหรือไม่ ระยะทางเดินเหมาะกับนักท่องเที่ยวเพียงใด การจัดหาพาหนะสะดวกหรือยาก และค่าจ้างแพงหรือถูก เป็นต้น ดังนั้นตัวแปรที่ใช้ในการประเมินสภาพการเข้าอาจพิจารณาได้จากความสะดวก อุปสรรคหรือสิ่งกีดขวางการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง และสภาพถนน การคมนาคมขนส่งและความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว เช่น เทียวบิน การตรวจคนเข้าเมือง รถโดยสารสาธารณะ สภาพและถนนหนทาง และนอกจากนี้การเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวยังหมายถึงสิ่งที่สามารถทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักและทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น เช่น การลงเว็บไซต์ เป็นต้น

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) หมายถึง สิ่งบริการขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวและระบบสาธารณูปการซึ่งมีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถจะใช้ได้อย่างสะดวกสบายมากน้อยเพียงใด เช่น ที่พักแรม ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานเริงรมย์ สถานบริการอื่นๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สถานรักษาพยาบาล สถานีตำรวจ หรือระบบรักษาความปลอดภัย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะพิจารณาทั้งปริมาณและคุณภาพควบคู่กันไป และถ้าหากในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วนก็จะพิจารณาถึงความสะดวกและความใกล้เคียงที่จะไปอาศัยใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกจากแหล่งชุมชนข้างเคียงได้ยากง่ายเพียงใด ดังนั้น ตัวแปรที่ใช้ในการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวกอาจพิจารณาได้จากระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ การให้บริการบ้านพัก สถานบริการต่างๆ ระบบสื่อ ความหมายและระบบการจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวก ณ แหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านค้าต่างๆ เช่น ร้านขายของ บริษัทบริการการท่องเที่ยว ร้านของที่ระลึก การบริการอื่นๆ เช่น ร้านตัดผม ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ร้านเช่ารถ ระบบสาธารณูปโภค ตู้เอทีเอ็ม สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ฯลฯ

5. ที่พัก (Accommodation) สถานที่ท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอ พร้อมทั้งมีความหลากหลายด้านราคาและการบริการ และมีความเหมาะสมต่อสถานที่ และที่พักควรอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวมากนัก ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและมีความปลอดภัยที่พักในแหล่งท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท บังกะโล เกสต์เฮาส์ ฯลฯ

พยอม ธรรมบุตร (2549) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 5 ประเภท ดังนี้

1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่

เหมาะสม เช่น ระบบคมนาคม สนามบิน ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง (Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction)

2. การมีที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Accommodation) ที่ต้องการค้างคืน ได้แก่ ประเภทต่างๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่พักแรมประเภทต่างๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับต่างๆ กัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน ได้แก่ ภัตตาคาร ครัว ว่ายน้ำ ศูนย์กลางธุรกิจและสิ่งอำนวยความสะดวก

3. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดของการเดินทาง เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความโดดเด่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น ปราสาทพนมรุ้ง แสดงถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรขอม การท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านเรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์ เช่น วัฒนธรรมบ้านเชียง เป็นต้น

4. กิจกรรมการท่องเที่ยว (Tourist activities and Recreational Activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในยุคปัจจุบัน เพราะการท่องเที่ยวไม่ได้หมายถึงเพียงแค่การเดินทางชมโบราณสถานอนุสาวรีย์ ความงดงามของธรรมชาติเท่านั้น แต่เป็นการที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเดินป่า การล่องแก่งในแม่น้ำ การปีนหน้าผา การดำน้ำ การตกปลาหมึกในทะเลลึก ตลอดจนการร่วมกิจกรรมกับชุมชนเจ้าบ้าน เช่น การดำนา การเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้

5. บริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว (Ancillary) อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา เป็นต้น

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า คุณลักษณะและองค์ประกอบของการท่องเที่ยวหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดและจูงใจกระตุ้นให้บุคคลเกิดการรับรู้ต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวและตัดสินใจเลือกเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวใดแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยผู้ศึกษามีความสนใจในการนำแนวคิดมาใช้ในการศึกษาเรื่องการจัดองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available Package) 2)

ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) 3) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) 4) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 5) กิจกรรม (Activities) 6) การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service)

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูด

2.3.1 ความหมายของแรงจูงใจ

คำว่า “แรงจูงใจ” (Motivation) เป็นคำนาม มาจากคำกริยา Motive แปลว่า เหตุผลที่มีน้ำหนักที่ทำให้บุคคลทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (เลิศพร ภาระสกุล, 2556. น. 181) จากสภาวะที่เกิดขึ้นภายในของบุคคลกระตุ้นผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีสิ่งจูงใจที่เป็นจุดเริ่มต้นผลักดันให้แสดงพฤติกรรมด้วยแรงขับ (Drive) แรงกระตุ้น (Urge) ความปรารถนา หรือความต้องการ (Wish or Desire) (พิบูลย์ ทีปะปาล, 2545)

Daft (2000 : 534) กล่าวถึงแรงจูงใจว่า หมายถึง พลังหรือแรงผลักดันทั้งภายนอกและภายในตัวบุคคล ซึ่งกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่กระตือรือร้น รวมทั้งเป็นแรงกระตุ้นที่จะทำให้บุคคลรักษาพฤติกรรมนั้นไว้

Robbins (2005) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง ความตั้งใจที่จะกระทำการบางอย่าง และด้วยผลจากการกระทำนี้จะทำให้บุคคลมีความพึงพอใจจากการได้สิ่งทีตนเองต้องการ หมายถึง การขาดทางด้านกายภาพหรือทางด้านจิตใจที่ทำให้ผลลัพธ์บางอย่างกลายเป็นสิ่งที่น่าสนใจ

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2550) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง แรงผลักดันที่ทำให้บุคคลมุ่งที่จะแสดงพฤติกรรมเกิดความเคลื่อนไหวของร่างกายให้ทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น

ก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา (2550) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง สภาวะร่างกายที่เกิดขึ้นไม่สมดุลต่อร่างกาย อาจจะเป็นภาวะตัวกระตุ้นให้มนุษย์มีพฤติกรรมไปสู่จุดหมายให้ได้ แรงจูงใจไม่สามารถเห็นด้วยตาเปล่าแต่อนุมานได้เห็นจากการแสดงออกมาของมนุษย์ นักจิตวิทยาได้ให้ความหลายลักษณะดังกล่าวนี้ไปถึงความต้องการของมนุษย์แต่ละคนไปให้ถึงจุดที่ตั้งไว้

2.3.2 ประเภทของแรงจูงใจ

Uysal & Hagan (1993) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นแรงที่ผลักดันจากภายในตัวบุคคล ซึ่งอาจเกิดจากความคิด ทักษะคติ ความตั้งใจ ความสนใจ ความต้องการ ความพึงพอใจ การมองเห็น เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มักจะยึดติดค่อนข้างถาวร และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เกิดการหล่อหลอมทางสังคมตั้งแต่ในวัยเด็ก แรงจูงใจภายในนั้นแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามแต่ละประเภทของสินค้าและบริการ

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) แรงจูงใจภายนอกเป็นแรงที่ผลักดันจากภายนอกตัวบุคคลที่มากกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม อาจจะเป็นการได้รับรางวัล คำชม หรือได้รับการยกย่อง เป็นต้น แรงจูงใจนี้ไม่ส่งผลโดยถาวรต่อพฤติกรรมอยากกระทำเมื่อต้องการ บุคคลนั้นจะแสดงออกทางพฤติกรรมเพื่อตอบสนองต่อแรงจูงใจดังกล่าว และจะกระทำเมื่อได้รับแรงกระตุ้นจากสิ่งนั้นเท่านั้น เป็นต้น

McIntosh & Goeldner (1986) แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. สิ่งกระตุ้นจากสุขภาพร่างกายและสภาวะจิตใจ เช่น อยากที่จะสบายใจ
2. สิ่งกระตุ้นจากวัฒนธรรม เช่น การอยากได้เรียนรู้วัฒนธรรม ลักษณะการ ดำรงชีวิต ศิลปะแขนงต่าง ๆ
3. สิ่งกระตุ้นระหว่างบุคคล เช่น อยากที่จะได้ไปพบปะบุคคลอื่นๆ ในสังคมเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่
4. สิ่งกระตุ้นจากสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ชื่อเสียง การไปทำงาน ไปศึกษา หรือไปทำกิจบางอย่างที่เป็นการสร้างการยอมรับจากผู้อื่น

โดยกล่าวสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง สภาวะภายในร่างกายของแต่ละบุคคลที่ถูกกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ทำให้เกิดพลังหรือแรงผลักดันทั้งภายนอกและภายใน ก่อให้เกิดการแสดงออกของพฤติกรรมโดยการเคลื่อนไหวร่างกายไปในทิศทางที่มีเป้าหมายเพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จ

2.3.3 แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว

แรงจูงใจทางการท่องเที่ยวคือ สิ่งกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวออกเดินทางท่องเที่ยว เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Goeldner & Ritchie, 2012) เป็นเหตุผลพื้นฐานของพฤติกรรมการเดินทางที่สำคัญ และมีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ตลอดจนการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (Snepenger, King, Marshall & Uysal, 2006)

Wearing (2004) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจทางการท่องเที่ยวจะถูกกระตุ้นเร้าเมื่อนักท่องเที่ยวนึกถึงกิจกรรมบางอย่างใดอย่างหนึ่งที่เขาเชื่อว่าจะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับตัวเองได้

Pearce (1989) กล่าวว่า แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว หมายถึง ความจำเป็นและทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เขากระทำการกิจกรรมทางการท่องเที่ยวอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ประการใดประการหนึ่ง

Dann (1981) กล่าวว่า แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว หมายถึง สภาวะทางจิตใจที่มีพลังมากพอที่จะทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งสภาวะทางจิตใจที่เกิดขึ้นนี้สามารถนำมาใช้เป็นคำอธิบายที่เพียงพอต่อการเลือกตัดสินใจดังกล่าว

Mathieson and Wall (1982) กล่าวว่า แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองห่างจากชีวิตประจำวัน รวมไปถึงการเยี่ยมญาติหรือเพื่อนๆ

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2550) อธิบายว่า แรงจูงใจในการท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเคลื่อนที่ของบุคคลไปยังเป้าหมาย เพื่อสนองความพึงพอใจให้กับตนเองในด้านต่างๆ กันไป โดยแรงจูงใจนี้แบ่งออกเป็นปัจจัยผลักดัน (Push Factors) ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ซึ่งปัจจัยผลักดันนี้เป็นเพียงชนวนให้เกิดความอยาก แต่ในกระบวนการที่จะตัดสินใจไปท่องเที่ยวอยู่ที่ปัจจัยดึงดูดว่าสถานที่นั้นๆ มีความน่าสนใจ สะดวกสบาย มีภาพลักษณ์ ชื่อเสียง หรือ มีกิจกรรมมากเพียงพอที่จะสนองความอยากของบุคคลหรือไม่

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจทางการท่องเที่ยวเป็นพลังจากแรงกระตุ้นของการขับเคลื่อนสภาวะทางจิตใจของบุคคลที่มีอิทธิพลส่งผลให้ออกเดินทางท่องเที่ยวหรือกระทำการกิจกรรมทางการท่องเที่ยวอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อสนองตอบความต้องการของตนเองจนเกิดความพึงพอใจ

การศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจสามารถศึกษาได้หลายแนวทางด้วยกัน แนวคิดที่ได้จากการศึกษาด้านแรงจูงใจทางการท่องเที่ยวถูกพัฒนามาจากทฤษฎีด้านจิตวิทยาซึ่งเป็นทฤษฎีที่นักวิชาการทางการท่องเที่ยวหลายท่านมักอ้างถึงและนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว คือทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (The hierarchy of needs theory) ของ Maslow (1954) (Huang & Hsu, 2009) โดยทฤษฎีนี้มองว่า ความต้องการของมนุษย์เป็นแรงจูงใจที่ทำให้แสดงพฤติกรรมบางอย่าง โดยมนุษย์แต่ละคนจะมีความต้องการหลายประการ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นลำดับขั้นตั้งแต่ความต้องการขั้นพื้นฐาน ไปจนกระทั่งถึงความต้องการที่ซับซ้อนมากขึ้นได้ 5 ลำดับขั้นดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs)
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต (Safety and Security needs)
3. ความต้องการความรักและการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Love and Belonging needs)
4. ความต้องการได้รับการยกย่องหรือนับถือจากผู้อื่น (Self-esteem needs)
5. ความต้องการความสำเร็จและการเข้าใจตัวเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs)

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (1954) ได้รับการยอมรับว่าสามารถทำให้เข้าใจแรงจูงใจทางการท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้นแต่ยังมีข้อจำกัดตรงที่ว่าได้มองข้ามอิทธิพลของแรงจูงใจภายนอกไป (รวิวรรณ โปรรุ่งโรจน์, 2558)

Pearce (1988, 1991, 1993) ได้นำทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (1954) มาพัฒนาเป็นแนวทางในการมองแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวรูปแบบใหม่โดยมองว่านักท่องเที่ยวลำดับขั้นของความต้องการหรือแรงจูงใจเปลี่ยนไปตามประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น โดยแรงจูงใจหรือความต้องการเดินทางท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นมักให้ลำดับความสำคัญกับประสบการณ์ในกิจกรรมมากกว่าสถานที่ ซึ่งสามารถเปรียบเทียบได้กับลำดับขั้นในการทำงานของมนุษย์โดยทั่วไป Pearce จึงได้นำเสนอทฤษฎีขั้นบันไดอาชีพของการเดินทาง (The theory of travel career ladder: TCL) ประกอบด้วยลำดับขั้นความต้องการการท่องเที่ยวจำนวน 5 กลุ่ม เรียงจากต่ำสุดไปสูงสุด ดังนี้

1. ความต้องการในการพักผ่อน (Relaxation needs)
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety/security needs)
3. ความต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (Relationship needs)
4. ความต้องการได้รับการยอมรับจากผู้อื่นและได้รับการพัฒนาตนเอง (Self-esteem and development needs)
5. ความต้องการได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization/ fulfillment needs) แต่อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวอาจจะได้ลำดับขั้นใดของการท่องเที่ยวขึ้นไปเรื่อยๆ ตามประสบการณ์ที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่บางคนอาจจะคงอยู่ ณ บันไดขั้นใดขั้นหนึ่ง ทั้งนี้อาจจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น สุขภาพ ฐานะทางการเงิน วิถีชีวิต เป็นต้น (Pearce & LEE, 2005)

ดังนั้นแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว (Tourism Motivation) หมายถึง สิ่งกระตุ้นที่ทำให้นักท่องเที่ยวต้องการออกเดินทางเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองจนเกิดความพึงพอใจ โดย McIntosh และ Goeldner (1986) ได้กล่าวไว้ว่าแรงจูงใจที่สำคัญ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. แรงจูงใจทางด้านกายภาพ (Physical Motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความ ต้องการพักผ่อนทางร่างกายและจิตใจให้สดชื่น บำรุงรักษาสุขภาพร่างกาย การทำกิจกรรมชายหาด การพักผ่อนด้วยการปั่นเท็ง การอาบน้ำแร่ การร่วมกิจกรรมกีฬา รวมไปถึงบริการการให้ ความ สะดวกสบาย ความพึงพอใจต่อบุคคลผู้รับบริการบริการ เช่น สถานที่จอดรถ ห้องสุขา เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางด้านวัฒนธรรม (Cultural Motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความ ต้องการอยากรู้จักวัฒนธรรมที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน ความปรารถนาที่อยากมีมิตรภาพใหม่ รวมทั้ง เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตคนในท้องถิ่นนั้นๆ หรือกิจกรรมที่สื่อถึงวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ เช่น กิจกรรมการร้องเล่นเต้นรำ การแสดงดนตรี ประเพณี เทศกาลต่างๆ กิจกรรมทางศาสนา พิธีกรรม ความเชื่อ และ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

3. แรงจูงใจด้านสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Motivation) เป็น แรงจูงใจที่เกิดจากความ ต้องการส่วนตัวของแต่ละบุคคล ได้แก่ การเยี่ยมญาติหรือเพื่อน เยี่ยม ญาติมิตร การได้พบเพื่อนใหม่หรือการสร้างมิตรภาพใหม่ ได้พบเจอคนต่างชาติต่างภาษา เป็นการ แสวงหามิตรภาพประสบการณ์สิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยหลีกเลี่ยงจากสิ่งแวดล้อมที่คุ้นเคย

4. แรงจูงใจด้านสถานภาพและชื่อเสียง (Prestige and Status Motivation) เป็นแรงจูงใจ ที่เกิดจากความ ต้องการพัฒนาตนเอง อาจเป็นการสร้างชื่อเสียงยกฐานะหรือยกระดับตัวเองให้ สูงขึ้นเพื่อให้ตัวเองเป็นคนสำคัญมีเกียรติและสังคมที่ดีขึ้น เช่น การเดินทางไปเข้าร่วม ประชุมสัมมนา การเดินทางเพื่อติดต่อธุรกิจ การเดินทางเพื่อการศึกษาต่อในต่างประเทศ และการ เป็นตัวแทนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

2.3.4 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยว

แรงจูงใจมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจตัดสินใจของนักท่องเที่ยวเนื่องจากแรงจูงใจ ส่งผลต่อเวลา สถานที่ และประเภทการท่องเที่ยวใดๆ ที่ผู้บริโภคปฏิบัติตามการศึกษาพฤติกรรม นักท่องเที่ยว ส่วนมากชี้ไปที่สิ่งที่มีอยู่จริงทั้งปัจจัยด้านแรงจูงใจภายนอกและภายใน (Pizam & Mansfield, 1999)

Swarbrooke & Honer (1999) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวมีแรงจูงใจ สำคัญๆ ที่ทำให้คนเดินทาง แบ่งออกเป็น 6 ชนิด ดังนี้

1. แรงจูงใจทางด้านสรีระหรือทางกายภาพ (Physical) ได้แก่ ความต้องการพักผ่อน หย่อนใจจากความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน ความต้องการจะได้พักผ่อนเพราะต้องการหนีจาก สภาพแวดล้อมที่จำเจ

2. แรงจูงใจทางด้านวัฒนธรรม (Cultural) ความสนใจที่จะได้สัมผัสวัฒนธรรมที่แปลกใหม่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวเพื่อชมบ้านเมือง ได้เห็นสถาปัตยกรรมที่แปลกๆ ได้เห็นวิถีชีวิตที่แปลกใหม่

3. การท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกบางอย่าง (Emotion) นักท่องเที่ยวบางคนต้องการเห็นสิ่งที่เป็อดีต สิ่งที่ไม่ได้ในโลกปัจจุบัน นักท่องเที่ยวนี้เรียกได้อ่านักท่องเที่ยวถวิลหาอดีต

4. การท่องเที่ยวเพื่อให้ได้มาซึ่งสถานภาพ (Status) แรงจูงใจทางด้านนี้คือแรงจูงใจที่อยากได้ชื่อว่าไปท่องเที่ยวแล้วมีหน้ามีตา มีคนพูดถึงหรือชื่นชมเมื่อได้ทำสำเร็จ

5. แรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง (Personal development) บางคนเดินทางเพื่อหาความรู้และทักษะใหม่ๆ

6. แรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากเหตุผลส่วนตัวของแต่ละบุคคล

Pearce (1998: อ้างอิงถึง เลิศพร ภาระสกุล และคณะ, 2551: 43) ได้จำแนกประเภทของแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว 10 ประการ ดังนี้

1. แรงจูงใจที่จะได้สัมผัสสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันความสนใจที่จะได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมมีมากขึ้น โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมที่เป็นมรดกโลก ทั้งที่เป็นสิ่งแวดล้อมสินน้ำเงิน หรือสิ่งแวดล้อมทางทะเล และสิ่งแวดล้อมสีเขียวหรือสิ่งแวดล้อมประเภทป่าเขา น้ำตก

2. แรงจูงใจที่จะได้พบปะกับคนในท้องถิ่น เป็นความต้องการที่จะได้พบปะกับคนในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด

3. แรงจูงใจที่จะเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเทศเจ้าบ้าน การได้ดูได้เห็นวัฒนธรรมอื่นที่เป็นที่สนใจสำหรับนักเดินทางชาวเอเชีย

4. แรงจูงใจที่จะเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัว แนวโน้มนี้จะได้จากแหล่งท่องเที่ยวประเภท Theme park และที่พักประเภทรีสอร์ท ที่จัดไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นครอบครัว

5. แรงจูงใจที่จะได้พักผ่อนในสภาพแวดล้อมที่น่าสบาย เป็นการท่องเที่ยวชายทะเล การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก็เป็นแรงจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวพักผ่อนในสิ่งแวดล้อมที่น่าสบาย เช่น การไปชมปะการัง หรือการเดินป่าดูนก เป็นต้น

6. แรงจูงใจที่จะได้ทำกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจและฝึกทักษะ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น เดินทางไปเรียนภาษา ทำอาหาร ดำน้ำ ตกปลา ติกอล์ฟ เป็นการท่องเที่ยวที่เพิ่มพูนทักษะ

7. แรงจูงใจที่จะมีสุขภาพดี เป็นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเข้าบำบัดรักษาในศูนย์สปาต่างๆ การเข้าคอร์สลดน้ำหนัก เป็นต้น

8. แรงจูงใจที่จะได้รับการคุ้มกันและความปลอดภัย เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้นักท่องเที่ยวไปเยือนในสถานที่ที่ปลอดภัยจากโรค จากโจรผู้ร้าย จากการก่อการร้าย เป็นต้น

9. แรงจูงใจที่จะได้รับการยกย่องนับถือและได้รับสถานภาพทางสังคม เป็นการท่องเที่ยวที่สร้างประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างภาพพจน์ให้กับบุคคล

10. แรงจูงใจที่จะให้รางวัลแก่ตัวเอง เป็นการให้รางวัลกับตัวเองในรูปแบบของการแสวงหา ความสนุกสนาน เช่น การกิน การดื่ม หรือ การหาความสุขทางเพศ การซื้อของ ล้วนสะท้อนถึงการให้รางวัลกับตัวเอง เพื่อฉลองความสำเร็จหรือเพื่อชดเชยกับสิ่งที่ขาดไปในโลกที่มีแต่งานและข้อจำกัดต่างๆ

ชูสิทธิ์ ชูชาติ (2538) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวไว้ว่า เป็นสิ่งดึงดูดใจที่เกิดจากการที่นักท่องเที่ยวมีประสาทสัมผัสที่ดีเป็นปัจจัยในการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้ในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบกับในปัจจุบันมีความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ได้พัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าทางการขนส่ง การสื่อสาร สื่อมวลชน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้และต้องการท่องเที่ยวมากขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยว เกิดจากการชักจูงของแรงขับด้วยสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ต่อภาวะแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความประทับใจเพื่อตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกบางอย่างด้วยการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่ต้องการ

2.3.5 แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูด

ทฤษฎีแรงจูงใจ “ปัจจัยผลักดัน (Push Factor) และปัจจัยดึงดูด (Pull Factor) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและได้รับการยอมรับจากนักวิจัยด้านการท่องเที่ยวว่าเป็นแนวทางที่มีประโยชน์และเหมาะสมในการตรวจสอบแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว เพื่ออธิบายพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวและแรงจูงใจในการท่องเที่ยว” (Klenosky, 2002; Lam & Hsu, 2004; Yoon & Uysal, 2005 อ้างใน Sangpikul, 2008)

ทฤษฎีปัจจัยผลักดัน (Push Factor) และปัจจัยดึงดูด (Pull Factor) เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการศึกษาแรงจูงใจในการท่องเที่ยว ดังนั้นทฤษฎีปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดเป็นหนึ่งในทฤษฎีแรงจูงใจการท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดในโลก (Dan, 1981)

Dann (1977) ได้กล่าวถึงแนวคิดว่าด้วยการ “ผลักและดึง” (Push-Pull Theory) โดยอธิบายว่า ปัจจัยผลักดันจะเกิดขึ้นก่อนปัจจัยดึงดูด โดยมีกลไกการเคลื่อนไหวของนักท่องเที่ยวและมีความเชื่อว่านักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวเพราะได้รับแรงกระตุ้นที่มีความแตกต่างกันระหว่างความต้องการในตัวนักท่องเที่ยวที่เป็นปัจจัยผลัก (Push factors) คือความต้องการและความคาดหวังที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของนักท่องเที่ยวที่ทำให้ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางเป็นปัจจัยดึงดูด (Pull factors) หรือปัจจัยภายนอกของตัวบุคคล ได้แก่ ความสวยงาม ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี รวมทั้ง สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่พัก และการเดินทาง เป็นต้น

ปัจจัยผลักดัน หมายถึง ความต้องการที่เกิดขึ้นจากสภาวะภายในที่ต้องการอยากเดินทางไปท่องเที่ยว อีกนัยหนึ่งกล่าวคือเป็นการพักผ่อนที่เป็นแรงจูงใจเชิงจิตวิทยาสังคม โดยเห็นเป็นประโยชน์สำหรับการอธิบายความต้องการในการเดินทางไปพักผ่อน (Crompton, 1979)

ปัจจัยดึงดูด หมายถึง การที่มีสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางไม่ได้เกิดจากแรงจูงใจภายในในตัวของนักท่องเที่ยว ซึ่งถือว่ามีความหมายอย่างยิ่งในการเลือกจุดหมายปลายทาง

ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ปัจจัยนี้ Dann (1977) กล่าวว่าไว้ว่า ขณะที่นักท่องเที่ยวไปเยือนสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ อาจจะมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอยู่มากสำหรับผู้เดินทางท่องเที่ยว การตัดสินใจที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวในการเลือกจุดหมายปลายทางในการไปเยือนเป็นผลมาจากความต้องการที่จะท่องเที่ยวก่อนหน้านี้แล้ว

Crompton (1979) ได้กล่าวว่า ปัจจัยผลัก เป็นแรงจูงใจทางด้านสังคมจิตวิทยา (socio-psychological motives) และเรียกปัจจัยดึงว่าเป็นแรงจูงใจในทางด้านวัฒนธรรม (cultural motives) โดยแรงจูงใจทั้ง 2 กลุ่มนี้ประกอบไปด้วย

ปัจจัยผลัก หรือแรงจูงใจทางด้านสังคมจิตวิทยาทั้ง 7 ประการ ได้แก่

1. เพื่อหลีกเลี่ยงจากสิ่งแวดล้อมที่จำเจ
2. เพื่อค้นหาและประเมินตัวเอง
3. เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ
4. เพื่อเกียรติยศชื่อเสียง
5. เพื่อถอยกลับไปสู่สภาพดั้งเดิม
6. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันญาติมิตร
7. เพื่อจะได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ปัจจัยดึงดูด หรือแรงจูงใจทางด้านวัฒนธรรม ทั้ง 2 ประการ ประกอบด้วย

1. ความแปลกใหม่ (ของสถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางทางการท่องเที่ยว)
2. การศึกษาเรียนรู้

Uysal and Hagan (1993) ได้อธิบายไว้ว่า ปัจจัยผลักดันในการท่องเที่ยวประกอบด้วย

1. แรงจูงใจ ได้แก่ ความต้องการหลีกเลี่ยงความจำเจและความเครียดจากการทำงาน ความต้องการการพักผ่อนหรือผ่อนคลาย ความชอบส่วนบุคคล และความต้องการมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง
2. ปัจจัยด้านสังคม และประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ การศึกษา เชื้อชาติ อาชีพ และความเป็นอยู่ในครอบครัว
3. ความรู้ทางการตลาด

ส่วนปัจจัยดึงดูดในการท่องเที่ยวประกอบด้วย

1. ลักษณะจุดหมายปลายทาง ได้แก่ ภูมิอากาศ ความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์ ความสวยงามของภูมิประเทศ ชายหาด เหตุการณ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญ และกิจกรรมสันทนาการ
2. ความสะดวกสบายและการเข้าถึง ได้แก่ ระบบการคมนาคมขนส่ง ที่พัก ร้านอาหาร บริษัทนำเที่ยว
3. ภาพลักษณ์ด้านการตลาด ได้แก่ ภาพลักษณ์ของจุดหมายปลายทางที่จะท่องเที่ยว คุณภาพการบริการ และการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ

Klenosky (2002) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจในการท่องเที่ยวเกิดจากปัจจัยผลักดัน (Push Factors) คือ ความต้องการของนักท่องเที่ยวทางด้านสภาวะภายในเพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยว และในขณะเดียวกันปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) คือ แหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ฉะนั้นปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดที่มีผลต่อการเลือกเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง ควรเป็นการตัดสินใจที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน และไม่ควรมองว่าเป็นการตัดสินใจที่ต้องแยกออกจากกัน

สรุปได้ว่าทฤษฎีแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูด ได้รับการยอมรับจากนักวิจัยและนำไปใช้เป็นหลักในการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเนื่องจากปัจจัยผลักดันคือแรงจูงใจทางสังคมและจิตใจที่ช่วยอธิบายความปรารถนาที่จะมีวันหยุดพักผ่อน ในขณะที่ปัจจัยดึงดูดคือแรงจูงใจที่ถูกกระตุ้นโดยปลายทางและอธิบายการเลือกจุดหมายปลายทางมากกว่า ที่สำคัญของปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดถือเป็นกรอบที่มีประโยชน์ในการตรวจสอบความแตกต่างกันที่มีอิทธิพลต่อบุคคลใน

การเลือกสถานที่พักผ่อนที่เฉพาะเจาะจง (Sangpikul, 2008) จากการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูด ทำให้สามารถเข้าใจแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ หนึ่งในวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือการศึกษาแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจซึ่งแนวคิดส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบคำถาม เพื่อศึกษาแรงจูงใจผลักดันที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด

2.4 ลักษณะทั่วไปของอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ยาวมากที่สุด โดยแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ ซึ่งในแต่ละอำเภอมิแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามมากมายทั้งทางน้ำและทางบก จังหวัดประจวบฯเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศที่ได้รับสมญานามว่าเป็นเมืองสามอ่าว รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และหลากหลาย ได้แก่ เทือกเขา น้ำตก ภูเขา ป่าชายเลน เกาะ ทะเล และชายหาด อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปะ โบราณคดีมากมาย จึงทำให้จังหวัดประจวบฯ มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ทุกอำเภอ เช่น เขาช่องกระจก อ่าวมะนาว น้ำตกป่าละอู อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ อุทยานราชภักดิ์ อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง ปากน้ำปราณบุรี อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ถ้ำพระยานคร สวนสนประดิพัทธ์ ชายทะเลหัวหิน วัดห้วยมงคล พระราชวังไกลกังวล ฯลฯ ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นทรัพยากรที่ล้ำค่าที่ทำให้จังหวัดประจวบฯ เป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวเสมอมา

2.4.1 อำเภอปราณบุรี

คำขวัญอำเภอปราณบุรี

ปราณบุรีเมืองเก่า เสาหลักเมืองคู่บ้าน สับปะรดหวานขึ้นชื่อ เลื่องลือทะเลงาม อุทยานสวยล้ำ แม่น้ำปราณคือชีวิต

วิสัยทัศน์ของอำเภอปราณบุรี

“ปราณบุรีเมืองน่าอยู่ เกษตรอุตสาหกรรมมั่นคง ธรรมชาติสมบูรณ์ ชุมชนเข้มแข็ง และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

1. พัฒนาอำเภอปราณบุรีให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ทรงคุณค่าทางธรรมชาติ
2. ผลักดันอำเภอปราณบุรีให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันการผลิต การแปรรูปสับประรด
3. สร้างความสมดุลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. สร้างความมั่นคง และสังคมคุณภาพมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
5. พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล

ที่ตั้งอาณาเขต

อำเภอปราณบุรีเป็นอำเภอหนึ่งในจำนวน 8 อำเภอ ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ห่างจากศาลากลางจังหวัดประจวบฯ ประมาณ 67 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางถนนเพชรเกษม ประมาณ 222 กิโลเมตร มีชายหาดด้านฝั่งทะเลอ่าวไทยยาวตลอดตั้งแต่เหนือจรดใต้ ประมาณ 19 กิโลเมตร มีพื้นที่ 765.371 ตารางกิโลเมตร หรือ 478,356 ไร่ โดยมีประชากรทั้งสิ้น 79,392 คน เป็นชาย 41,934 คน และหญิง 37,458 คน จำนวน 39,191 ครัวเรือน โดยมีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอหัวหิน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ทะเลอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอสามร้อยยอด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เทือกเขาตะนาวศรี (ประเทศพม่า)

แบ่งเขตการปกครองย่อยเป็น 6 ตำบล 43 หมู่บ้าน ได้แก่

1. ปราณบุรี	(Pran Buri)	7 หมู่บ้าน
2. เขาน้อย	(Khao Noi)	8 หมู่บ้าน
3. ปากน้ำปราณ	(Pak Nam Pran)	5 หมู่บ้าน
4. นอนงตาแต้ม	(Nong Ta Taem)	11 หมู่บ้าน
5. วังภัง	(Wang Phong)	7 หมู่บ้าน
6. เขาช้าง	(Khao Chao)	6 หมู่บ้าน

ประวัติเมืองปราณบุรี

จากการศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์พบว่าเดิมเมืองปราณบุรี (ที่ว่าการอำเภอปราณบุรี, 2558) ในอดีตพื้นที่เขตปกครองเมืองปราณบุรี (เมืองชั้นจัตวา) ขึ้นตรงกับแขวงเมืองเพชรบุรี จนกระทั่งมีการจัดการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล จึงได้จัดตั้งเป็นอำเภอเมืองปราณบุรี แขวงเมืองเพชรบุรี (จังหวัดเพชรบุรี) ซึ่งมีที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ ณ บ้านเพนียด ต่อมา วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2449 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชโองการเหนือเกล้าให้รวมเอาอำเภอปราณบุรี อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอกำเนิดคนพคุณ จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นเมืองชั้นจัตวามาก่อนเข้าร่วมเป็นจังหวัดปราณบุรี อีกทั้งเมืองปราณบุรียังเป็นเมืองเก่าเมืองหนึ่งทางภาคใต้ของอาณาจักรไทยมาแต่สมัยโบราณ เป็นเมืองที่มีและเกิดขึ้นสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี แต่ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าตั้งขึ้นเมื่อใด เพิ่งปรากฏในกฎหมายตรา 3 ดวง ซึ่งพระพุทธรูปฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้โปรดเกล้าให้ชำระขึ้น มีความว่า สมัยพระบรมไตรโลกนาถเป็นพระเจ้าแผ่นดิน สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีพระบรมราชโองการตั้งว่า บรรดาข้าราชการอยู่ ณ หัวเมืองปักษ์ใต้ฝ่ายเหนือทั้งปวง ให้ถือศักดินาตามพระราชบัญญัติศักดินาหัวเมือง บัญญัติไว้ว่า พระปราณบุรี เจ้าเมืองปราณ ได้ถือศักดินา 3,000 เป็นเมืองจัตวา สุกมัสสุ 1298 (พ.ศ.1919) นอกจากนี้แล้วยังปรากฏตามพระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขา ในสมัยสมเด็จพระรศวร มหาราช เมืองตะนาวศรี (เดี๋ยวนี้ขึ้นจังหวัดมะริด ประเทศพม่า) เกิดเป็นกบฏ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้ารับสั่งให้สมเด็จพระเอกาทศรถ พระราชอนุชายกทัพจากกรุงศรีอยุธยาไปปราบกบฏเมืองตะนาวศรี สมเด็จพระเอกาทศรถได้เสด็จยกทัพผ่านเมืองปราณบุรี เพราะเป็นทางผ่านไปยังเมืองตะนาวศรี

เมืองปราณบุรี เดิมขึ้นตรงต่อกรุงเทพฯ ครั้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้แบ่งหัวเมืองต่างๆ ทางฝ่ายใต้ขึ้นกับกลาโหม มหาดไทยและกรมท่าทำการปกครอง เมืองปราณบุรีมีชื่อปรากฏว่าให้ขึ้นต่อกลาโหม

ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอปราณบุรี มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขามีพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ป่าชายเลน และเป็นที่ราบมีบางส่วนเป็นพื้นที่ลาดชันสลับกันไปบริเวณที่อยู่ใกล้เทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งมีภูเขาลาดชันและมีเทือกเขา มีแม่น้ำสายสำคัญ 1 แห่ง คือ แม่น้ำปราณบุรี ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของลำคลองและลำห้วยสายเล็กๆ ที่ไหลผ่านในพื้นที่ให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในการเกษตร และเพื่อการอุปโภคบริโภค

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่วไปอยู่ในเขตร้อนชื้น หรือมีลักษณะอากาศแบบร้อนชื้น โดยทั่วไปไม่ร้อนหรือหนาวเกินไป ความชื้นปานกลาง อนุภูมิอากาศเฉลี่ย 29.50 องศาเซลเซียส โดยอากาศหนาวสุดจะอยู่ในเดือนมกราคม และอากาศร้อนแห้งแรง ในเดือนเมษายนชาวบ้านขาดน้ำในการทำ การเกษตรจะอยู่ ได้รับอิทธิพลจากมรสุมที่พัดผ่านทุกฤดูกาลทำให้เกิดฤดูกาล 3 ฤดูกาล

ฤดูร้อน จะเริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม ถึง เดือน มิถุนายน ระยะเวลาประมาณ 4 เดือน อากาศในช่วงนี้จะร้อนอบอ้าว โดยเฉพาะในเดือน เมษายน อากาศจะร้อนมากที่สุด

ฤดูฝน จะเริ่มตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ระยะเวลาประมาณ 5 เดือน ฝนจะตกมากที่สุดในช่วงเดือน ตุลาคม ถึง เดือน พฤศจิกายน โดยมีฝนตกเฉลี่ย 220 มิลลิเมตร ต่อเดือน โดยมีฝนตกเฉลี่ยทั้งปี 1,140.70 มิลลิเมตร จำนวนฝนตก 123 วัน

ฤดูหนาว จะเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพาอากาศแห้งและหนาวเย็น มาปกคลุม

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอปราณบุรี

วนอุทยานปราณบุรี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติของป่าชายเลนที่มีผืนป่าโกงกางที่มีอายุกว่า 100 ปี มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด และยังเป็นศูนย์เรียนรู้ระบบนิเวศน์ป่าชายเลน ภายในมีทางเดินที่สะดวกด้วยสะพานไม้ยกระดับทอดยาวไปโดยรอบมีระยะทางประมาณ 1,000 เมตร และยังมีกิจกรรมล่องเรือให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสความงามของธรรมชาติพร้อมกับศึกษาระบบนิเวศน์ป่าชายเลนทางน้ำอย่างใกล้ชิด อีกทั้งชมวิถีชีวิตชาวบ้านที่อาศัยอยู่ริมคลอง ทั้งนี้ในพื้นที่ดังกล่าวได้ถูกกำหนดให้พื้นที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองเก่า คลองคอย มีพื้นที่ที่ประกอบด้วย ป่าชายเลน มีแม่น้ำปราณบุรีไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่ป่า อุทยานฯ ยังสามารถมองเห็นทิวทัศน์ทั้งดงามของทะเล เกาะสิงโต เขาตะเกียบและเขาเต่าได้อีกด้วย (Thailand Tourism Directory, 2021)

เขื่อนปราณบุรี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่แวดล้อมไปด้วยธรรมชาติที่สวยงามและอุดมสมบูรณ์ เป็นเขื่อนดินกั้นแม่น้ำปราณบุรีที่เกิดเป็นทะเลสาบขนาดใหญ่ ซึ่งนอกจากจะเป็นเขื่อนกักเก็บน้ำที่สำคัญของปราณบุรีแล้วยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เปิดให้เข้าชมทิวทัศน์ที่สวยงามของหุบเขาที่โอบล้อมเวียงน้ำ มีอากาศเย็นที่สบายจากสายน้ำและต้นไม้เขียวชอุ่ม ซึ่งเป็นบรรยากาศที่สงบเงียบเหมาะสำหรับการพักผ่อน และยังเป็นสถานที่ตกปลาอดนิยมนีกด้วย (Thailand Tourism Directory, 2021)

วนอุทยานท้าวโกษา (เขาคะโหลก) กรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2534 โดยมีลักษณะเป็นภูเขาหินปูนอยู่ในทะเลอ่าวไทยครึ่งหนึ่งและอยู่บนบกครึ่งหนึ่ง บริเวณภูเขาตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก ทางด้านทิศตะวันออก ทิศเหนือ และทิศใต้ เป็นชายหาด มีอ่าวเป็นหาดทรายขาว อุทยานแห่งนี้คนทั่วไปรู้จักกันในชื่อเขาคะโหลก เป็นภูเขาขนาดย่อมอยู่ริมทะเลที่มีวิวทิวทัศน์สวยงาม มีชายหาดที่เหมาะสมแก่การเล่นน้ำ และสนุกกับกิจกรรมทางน้ำอย่างพายเรือแคนูชมความงามของภูเขา และในบริเวณที่ทำกรวนอุทยานฯ ยังมีลานกางเต็นท์สำหรับผู้ต้องการกางแรมอีกด้วย ความน่าสนใจในอุทยานแห่งนี้คือเป็นภูเขาที่มียอดเขาสูงเพียง 25 เมตรเท่านั้น แต่มีหน้าผาชันและมีซอกหลืบสลัประชันซึ่งมีองค์ประกอบช่วยให้บริเวณหาดทรายเชิงเขาที่สวยงาม มีเขาทางด้านเหนือเป็นช่องทะเลขนาดใหญ่ถ้าหากมองจากทะเลจะเห็นเขาเป็นหัวกะโหลกขนาดใหญ่ โดยมีช่องทะเลเป็นเบ้าตาลงไป อันเป็นที่มาของชื่อเขาคะโหลก (ที่ว่าการอำเภอปราณบุรี, 2564)

ชายหาดปากน้ำปราณ เป็นชายหาดที่มีความยาวต่อเนื่องจากชายหาดหัวหิน รวมไปถึงวนอุทยานปราณบุรี และเป็นชายหาดที่สวยงามทอดยาวจรดอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด เป็นชายหาดที่เงียบสงบและร่มรื่น และด้วยบริเวณของปากน้ำปราณนั้นเป็นหาดทรายขาว มีทะเลสวยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นอกจากนิยมมาพักผ่อนริมชายหาดและล่องเรือชมแม่น้ำปราณบุรีแล้วยังได้แวะเยี่ยมชมศูนย์รวมอาหารทะเลที่ขึ้นชื่อ คือ ปลาหมึกสด ปลาหมึกแฉกเดี่ยว ปลาหมึกแห้ง กะปิเคียว กุ้งแห้ง ฯลฯ และยังมีจุดเด่นที่อยู่คู่กับชายหาดคอยต้อนรับนักท่องเที่ยวอีกจุดคือ ดันตาสสามพี่น้อง ที่ใครๆ ได้มาเยือนแล้วต้องถ่ายรูปกลับไป มิฉะนั้นจะถือว่ามาไม่ถึงปราณบุรี (true ID, 2021)

ชายหาดปราณบุรี เป็นหาดที่เริ่มตั้งแต่ปากน้ำปราณบริเวณใกล้กับที่ตั้งศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทอดยาวไปทางทิศใต้จนถึงหาดนเรศวรและเขาคะโหลก เป็นชายหาดที่มีความสวยงามและมีความเงียบสงบ เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาพักผ่อนและเล่นน้ำทะเลในบรรยากาศที่เป็นส่วนตัว นอกจากนี้สามารถชมทัศนียภาพของหาดทรายและท้องทะเลที่ถนนเลียบหาดได้ ซึ่งชายหาดแห่งนี้เหมาะกับการเปลี่ยนบรรยากาศมาเที่ยวชมทะเลที่นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับการพักผ่อนอย่างแท้จริง (20thalenapi, 2021)

พิพิธภัณฑ์จีน โบราณ ตั้งอยู่ ณ ศาลา 100 ปีตรีนาม วัดวังก้ง ตรงข้ามค่ายธนระริชต์ เป็นพิพิธภัณฑ์ที่รวบรวมวัตถุจัดแสดงต่างๆ มาจากเมืองจีน อาทิ องค์พระอรหันต์จีง ขนาดใหญ่เท่าคนจริงที่แกะสลักด้วยไม้กฤษณา ภาพแกะสลักหินสีโบราณ ภาพเจ้าแม่กวนอิม 18 อรหันต์ ภาพวาดลงในกระจก โดยเขียนจากด้านหลังแล้วภาพไปปรากฏด้านหน้า ฯลฯ ซึ่งนอกจากพิพิธภัณฑ์จีน โบราณแล้ว ภายในวัดยังมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สำคัญ คือ พระพุทธรูปวันตโสดถิวิมลวงค์

พงศถิต พระประธานประจำโบสถ์ที่พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงเสด็จเททองหล่อ และ ประธานนาม และยังมีหลวงพ่อกษีร ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำ (MUSEUM THAILAND, 2021)

ศาลเจ้าแม่ทับทิมทอง ตั้งอยู่บนยอดเขาริมแม่น้ำปราณบุรี ภายในศาลประดิษฐานรูปปั้นเจ้าแม่เทียนโหวเซี้ยบ้อ หรือเจ้าแม่ทับทิมทอง ซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์เป็นที่นับถือของชาวปากน้ำปราณอย่างมาก บนยอดเขานี้นอกจากการได้มาสักการะเจ้าแม่ทับทิมทองแล้วยังเป็นจุดชมวิิวทัศน์ที่สวยงามของแม่น้ำปราณบุรี และหมู่บ้านปากน้ำปราณ โดยสามารถมองเห็นได้โดยทั่วสถานที่แห่งนี้จะมีจุดสะดุดตาคือรูปปั้นจระเข้ขนาดใหญ่ที่เชิงผาน้ำศาล (Thailand Tourism Directory, 2021)

ถนนคนเดินตลาดเก่า 200 ปี ปราณบุรี ตั้งอยู่บริเวณตลาดเก่าปราณบุรี ซึ่งชาวปราณบุรียังคงรักษาความเป็นตลาดเก่าที่มีความเก่าแก่กว่า 200 ปีไว้ ในอดีตบริเวณที่แห่งนี้เป็นแหล่งชุมนุมการค้าขายที่มีความรุ่งเรืองมากตั้งแต่มีรถไฟมาเปิดที่สถานีปราณบุรี ต่อมาความเจริญลดน้อยถอยลงเมื่อมีถนนเพชรเกษมตัดผ่านทำให้ชาวบ้านและส่วนราชการได้ย้ายไปอยู่ริมถนนเกิดเป็นชุมชนใหม่ขึ้นทำให้ชุมชนเก่านี้ซบเซาลงในที่สุด ปัจจุบันบริเวณตลาดเก่าปราณบุรีหรือเมืองเก่าแห่งนี้ได้ถูกปิดฝุ่นรื้อฟื้นบรรยากาศอันรุ่งโรจน์ของเมืองเก่าปราณบุรีให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบตลาดนัดถนนคนเดินใกล้กับสถานีรถไฟปราณบุรี โดยจัดทุกเย็นวันเสาร์ และได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คึกคักอย่างมาก นักท่องเที่ยวสามารถเดินชมทิวทัศน์บ้านเรือนเก่าแก่ ร้านอาหาร ร้านกาแฟ และขนม ที่มีจำนวนมากมายตลอดทางเดิน (Thailand Tourism Directory, 2021)

ศูนย์การทหารราบ ค่ายธนระริชต์ เป็นค่ายทหารที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ ซึ่งนอกจากจะเป็นแหล่งกำเนิดเหล่าทหารราบแล้ว ยังสามารถใช้พื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในค่ายทหารและนำกิจกรรมทางทหารบางส่วนมาจัดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว ค่ายธนระริชต์จึงได้จัดตั้งองค์กรเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ค่ายธนระริชต์ขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ทั้งนี้ภายในได้จัดสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมที่น่าสนใจมากมาย ได้แก่ อนุสรณ์สถาน ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ พิพิธภัณฑ์ทหาร กิจกรรมทำทายความสามารถ กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ จุดชมวิิวเขาน้อย เป็นต้น ท่านจะได้สัมผัสความงามของธรรมชาติในค่ายทหารที่บริเวณท่าเสด็จ ที่อุดมไปด้วยพันธุ์ไม้ยืนต้นทางวรรณคดีที่หายาก เพลิดเพลินกับธรรมชาติและทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำปราณบุรีที่ไหลผ่านภายในค่ายทหาร (สำนักงานท่องเที่ยว ศูนย์การทหารราบ, 2564)

2.4.2 อำเภอสามร้อยยอด

คำขวัญอำเภอสามร้อยยอด

สักการะพ่อปู่ งามกุหาทฤหาสน์ อุทยานแห่งชาติลำค่า แหล่งพศกษำชุ่มน้ำ หาด เขา ถ้ำ สวยศด สับประรดหวานน้ำ ถิ่นอำไพน้ำใจงาม (Thai-Tour.com, 2021)

วิสัยทัศน์

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565

พันธกิจ

1. พัฒนาระบบและกลไกการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้การพึ่งตนเอง
2. พัฒนาการบริหารจัดการชุมชนให้พึ่งตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัว
4. ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
5. พัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีอุดมการณ์ในงานพัฒนาชุมชน และเชี่ยวชาญการทำงานเชิงบูรณาการ

ที่ตั้งอาณาเขต

อำเภอสามร้อยยอด ตั้งอยู่ตอนกลางของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ห่างจากจังหวัดประมาณ 50 กิโลเมตร โดยมีเนื้อที่ประมาณ 888.62 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 555,000 ไร่ โดยมีประชากรทั้งสิ้น 44,996 คน เป็นชาย 22,340 คน และหญิง 22,215 คน จำนวน 11,469 ครัวเรือน มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอปราณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ทะเลอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอกุยบุรี และเขตตะนาวศรี (ประเทศพม่า)
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เทือกเขาตะนาวศรี (ประเทศพม่า)

แบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 5 ตำบล 41 หมู่บ้าน ได้แก่

1. สามร้อยยอด (Sam Roi Yot)	9 หมู่บ้าน
2. ศาลาลอย (Sala Loi)	9 หมู่บ้าน
3. ไร่เก่า (Rai Kao)	8 หมู่บ้าน
4. ศาลาลัย (Salalai)	8 หมู่บ้าน
5. ไร่ใหม่ (Rai Mai)	7 หมู่บ้าน

ประวัติเมืองสามร้อยยอด

อำเภอสามร้อยยอดเดิมเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอปราณบุรีและอำเภอกุยบุรี ในครั้งแรกทางราชการได้แบ่งพื้นที่ตำบลสามร้อยยอด ตำบลศาลาลอย และตำบลไร่เก่าจากอำเภอปราณบุรีออกมาตั้งเป็น กิ่งอำเภอสามร้อยยอด ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538 มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ปีเดียวกัน ต่อมาในวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2538 กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศจัดตั้งตำบลศาลาลัยขึ้น โดยแบ่งพื้นที่ 6 หมู่บ้านจากตำบลไร่เก่า และได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนตำบลไร่ใหม่จากอำเภอกุยบุรีมาอยู่ในเขตการปกครองของทางกิ่งอำเภอตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2539 ในที่สุดก็ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็น อำเภอสามร้อยยอด ในวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน ปีเดียวกัน

ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอสามร้อยยอดมีลักษณะลาดเอียงจากตะวันตกไปทางตะวันออกโดยด้านทิศตะวันตกเป็นพื้นที่สูง ดินภูเขาและเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เรียกว่า “ทุ่งสามร้อยยอด” ตอนกลางของพื้นที่เหมาะสำหรับทำการเกษตร ปลูกพืช ไม้ผล สับปะรด อ้อย ฯลฯ

ลักษณะภูมิอากาศ

ประจําถิ่นโดยทั่วไปเช่นเดียวกับภาคกลางมี 3 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน ฤดูหนาว และฤดูฝน อุณหภูมิเหมาะสมไม่ร้อนหรือหนาวเกินไป ความชื้นสัมพัทธ์ปลานกลางไม่ชื้นเหมือนภาคใต้ ฝนตกประมาณปีละ 1,000 มม. ตกมากในช่วงเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน และมีนาคม - ตุลาคม ฝนมักทิ้งช่วงเดือนกรกฎาคม

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอสามร้อยยอด

อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งประเภทน้ำ หาดทราย เกาะ แก่ง หุ่น้ำร้อนป่า โดยเฉพะเลียงผา นกน้ำ ค่างแทน เป็นอุทยานที่เป็นเทือกเขาหินปูน สลับซับซ้อน สวยงามใกล้ที่ทำการอุทยานมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บ้านพักรับรองและจุดตั้งแคมป์ พร้อมน้ำ ไฟ บริการนักท่องเที่ยว การเดินทางโดยรถยนต์แยกถนนเพชรเกษมระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 286 - 287 ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 14 กิโลเมตร หุ่น้ำร้อนอยู่ทางทิศตะวันตกของอุทยานแห่งชาติระหว่างทางรถไฟสายใต้กับเทือกเขาสามร้อยยอดเป็นที่ราบลุ่มมีน้ำจืดท่วมขังตลอดปี มีทิวทัศน์สวยงาม อุดมสมบูรณ์ด้วยพรรณพืชและพันธุ์สัตว์เป็นถิ่นที่อยู่อาศัย หากิน สร้างรัง วางไข่ และขยายพันธุ์ของนกนานาชนิดตลอดทั้งปีทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพ นอกจากนั้นยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำจืดและสัตว์อื่นๆ อีกมากมาย (prachuapkhirikhan/SRY.htm, 2021)

หาดสามพระยา เป็นหาดทรายที่สวยงามสงบเงียบ อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ไปทางเหนือประมาณ 5 กิโลเมตร บริเวณหาดมีต้นสนทะเลปลูกอย่างเป็นระเบียบ เวลากลางจะปรากฏชายหาดอันงดงาม ความยาวของชายหาดทรายประมาณ 1 กิโลเมตร นอกจากนี้ทางตอนเหนือของอุทยานฯ มีชายหาดอันสวยงามและเกาะต่างๆ ในทะเล ได้แก่ เกาะโคร้า เกาะนมสาว เกาะระวิง เกาะระวาง และเกาะสัตกูด และชายหาดแห่งนี้สามารถกางเต็นท์พักแรมได้ โดยมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ร้านอาหาร ศาลาพักผ่อน และห้องน้ำ-สุขา ไว้บริการ (Thailand Tourism Directory, 2021)

ถ้ำพระยานคร เป็นถ้ำที่อยู่ในเทือกเขาอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดการเดินทางไปถ้ำพระยานคร ลงเรือไปที่บ้านบางปูประมาณ 10 นาที จะถึงหาดทรายขาวสะอาดโดยเป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยาน ฯ บริเวณกว้างขวางเหมาะแก่การเล่นน้ำและตั้งแคมป์หากไม่ลงเรือ อาจเดินทางเข้าจากบ้านบางปูข้ามเนินเขาประมาณ 200 เมตร ก็จะถึงหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ได้เช่นกัน จากที่ตั้งหน่วยพิทักษ์ ฯ เดินเท้าขึ้นเขาประมาณ 400 เมตร ก็จะถึงถ้ำโดยห้องโถงแรกมีหินงอกหินย้อยสวยงาม ห้องถัดไปจะเป็นห้องโถงใหญ่ พื้นที่หลายไร่ มีเนินตรงกลางเป็นที่ตั้งของพระที่นั่งคูหาฤๅษณ์ที่รัชการที่ 5 โปรดให้สร้างขึ้น เบื้องบนเป็นปล่องธรรมชาติขนาดใหญ่ กว้างประมาณ 20 เมตร ทำให้อากาศถูกถ่ายเทเย็นสดชื่นตลอดเวลา แสงสว่างสาดส่องลงมาลับพลาดูสวยเด่นเป็นสง่างดงามยิ่งนัก พระที่นั่งแห่งนี้ถูกกำหนดให้เป็นตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (prachuapkhirikhan/SRY.htm, 2021)

ถ้ำแก้ว ตั้งอยู่ในเทือกเขาอุทยานเขาสามร้อยยอดตามเส้นทาง รพช.บ้านบางปู ก่อนถึงบ้านบางปู 2 กิโลเมตร มีทางแยกเข้าสู่ถ้ำแก้ว เป็นทางเลาะไป ตามคั่นนาทุ่งและเลาะสันเขาประมาณ 300 เมตร ก็ถึงทางลงปากถ้ำ เป็นอุโมงค์ขนาดใหญ่ ยาวลึกอากาศเย็นสบาย ถ่ายเทได้

สะดวก หินงอก หินย้อยระยิบระยับวาววับเป็นประกายคล้ายเพชร เมื่อต้องแสงไฟ หินบางก้อน โปร่งใสเมื่อกระทบแสงไฟจะเรืองสว่างทั้งก้อน นับว่าเป็นถ้ำที่สวยงามที่สุดของบรรดาถ้ำหินปูน ในภูมิภาคนี้ (prachuapkhirikhan/SRY.htm, 2021)

บึงบัวสามร้อยยอด ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ทุ่งสามร้อยยอด มีเนื้อที่ประมาณ 500 ไร่ อยู่ห่างจากที่ว่าการกิ่งอำเภอสามร้อยยอด 13.5 กิโลเมตรและห่างจาก รถไฟสายใต้ประมาณ 7 กิโลเมตร และนั่งเรือออกไปประมาณ 500 เมตร ระหว่างนั่งเรือเข้านั้น จะพบกับพืชพรรณไม้หลาย ชนิดเช่น กก แคม อ้อ ฐูปฤณี เหหัว ทรงกระเทียม ฯลฯ และจะพบกับนกชนิดต่าง ๆ อีกหลายชนิด เมื่อไปถึงจะพบกับบึงบัวขนาดใหญ่มีบัวอยู่หลายชนิด เช่น บัวเผื่อน บัวผัน แต่ที่จะพบมากคือบัว หลวง ชาวบ้านบริเวณนี้ก็ได้ช่วยกันอนุรักษ์พันธุ์บัวนี้ไว้ตามพระราชกระแสรับสั่ง เมื่อครั้งที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงเสด็จมาเยี่ยม ราษฎรในท้องที่หมู่บ้าน บ้านนาปุ้มแล้วทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้ชาวบ้านปลูกบัวไว้ใกล้ หมู่บ้านและให้อนุรักษ์ไว้มิให้สูญพันธุ์ (prachuapkhirikhan/SRY.htm, 2021)

คลองเขาแดง อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 1.5 กิโลเมตร กิจกรรมที่ นักท่องเที่ยวนิยม ได้แก่ การล่องเรือ โดยเช่าเรือจากบ้านเขาแดง ลงเรือที่ทำน้ำหน้าวัดเขาแดงล่อง ไปตามลำคลองประมาณ 3-4 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางไป-กลับประมาณ 1 ชั่วโมง ในระหว่าง ล่องคลองชมวิวทิวทัศน์ป่าชายเลน จะเห็นนกนานาชนิด ช่วงเวลาที่เหมาะสมจะล่องเรือชม ธรรมชาติคือ 16.30–17.00 น. เพราะสามารถชมและถ่ายภาพพระอาทิตย์ตกได้อย่างสวยงาม (prachuapkhirikhan/SRY.htm, 2021)

จุดชมวิวเขาแดง ในบริเวณนี้จะมีจุดชมวิวบนยอดเขาแดงที่อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ปานกลาง 157 เมตร จุดชมวิวนี้อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ไปตามถนนลาดยาง 400 เมตร แล้วเดินขึ้นเขาไปอีก 300 เมตร ใช้เวลาประมาณ 30 นาที เวลาที่เหมาะสมแก่การขึ้นชมวิวคือตอนเช้า มีดี ประมาณ 05.30 น. เพราะสามารถชมพระอาทิตย์ขึ้นเหนือขอบทะเลบ้านเขาแดงและทัศนียภาพ รอบๆ ได้ดี ตลอดจนชมนก ลิงแสม และค้างแวนที่ออกหาอาหารในตอนเช้าตรู่

วัดตาลเจ็ดยอด เป็นที่ประดิษฐานรูปหล่อสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ขนาด หน้าตักกว้าง ๑๑ เมตร สูง ๑๘ เมตร น้ำหนักรวม 50,000 กิโลกรัม ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดในขณะนี้ แห่งนี้ โดยวัดตั้งอยู่ท่ามกลางท้องนา เมื่อเข้าไปภายในจะเห็นองค์หลวงพ่โตองค์ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ โดดเด่นเป็นสง่า และภายในวัดยังมีบ่อน้ำมนต์อันศักดิ์สิทธิ์ จำลองสถานที่คล้ายกับบ่อน้ำมนต์ศักดิ์ วัดอินทวิหาร มีรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งจำลองของสมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้นักท่องเที่ยว หรือผู้ที่เข้าเยี่ยมชมได้สวดมนต์เจริญภาวนา ภายในบริเวณบ่อน้ำมนต์มีรูปองค์

พระพุทธเจ้า 28 พระองค์โดยรอบ และวัดแห่งนี้ยังนับเบื้องหน้าเป็นยอดเขาสามร้อยยอดซึ่งเป็นทิวทัศน์ที่มีความงดงามมาก (Thai-Tour.com, 2021)

วัดเขากะโหลก ตั้งอยู่ในอำเภอสามร้อยยอด ก่อนถึงหาดเขากะโหลก ซึ่งเป็นอีกวัดหนึ่งที่มีความสวยงามทางสถาปัตยกรรม มีพระวิหารสี่ทองอร่ามตา ลวดลายของพระวิหารและกำแพงที่รายล้อมสวยงาม บรรยายาศรมรินสงบเป็นธรรมชาติมองเห็นภูเขาของสามร้อยยอดอยู่รอบด้าน ด้านหน้าทางเข้ามียักษ์ 2 ตน เฝ้าหน้าประตูวัด ด้านหลังมีรูปปั้นของพระพิฆเนศอยู่บริเวณกำแพง ภายในพระวิหารประดิษฐานสิ่งศักดิ์สิทธิ์มากมายไม่ว่าจะเป็น กรมหลวงชุมพร พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่น่าสนใจคงจะเป็นหลวงพ่อบ้าง อุดุดโม เจ้าอาวาสองค์แรกของวัดเขากะโหลกแห่งนี้ ในเวลากลางคืนเมื่อมีการเปิดไฟส่องไปยังตัวอุโบสถจะส่องประกายแสงสีทองสวยงามมาก ปัจจุบันวัดนี้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาถ่ายรูปเป็นที่ระลึก และยังมีประชาชนอีกไม่น้อยที่มีความศรัทธาในตำนานสมบัติพระเจ้าจักรพรรดิ ซึ่งกลายเป็นวัตถุมงคลที่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ของวัดเขากะโหลก ชาวบ้านที่นำไปบูชาต่างบอกว่าโชคกลายเป็นยอด ค้าขายเป็นเยี่ยม (paiduaykan.com, 2018)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

รุ่งทิพา จินดาศรี และ ลินจง โพชารี (2559) การรับรู้องค์ประกอบด้านจิตวิทยาของนักท่องเที่ยวที่มีต่อภาพลักษณ์ของพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้องค์ประกอบด้านจิตวิทยาของนักท่องเที่ยวที่มีต่อภาพลักษณ์ของพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test, F-test (ANOVA) และ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้องค์ประกอบด้านจิตวิทยาของนักท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เรียงลำดับตามความคิดเห็นของการรับรู้องค์ประกอบด้านจิตวิทยาของนักท่องเที่ยว คือ ด้านการเห็นคุณค่า ด้านความคาดหวัง และด้านความต้องการ ส่วนด้านความสนใจมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อทั้ง 12 ข้อ มีความ

คิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด การวิเคราะห์ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรอิสระ คือการรับรู้องค์ประกอบด้านจิตวิทยาของนักท่องเที่ยว 4 ด้าน ได้แก่ ความสนใจ ความคาดหวัง ความต้องการ และการเห็นคุณค่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาพลักษณ์ของพระธาตุพนมในทุกประเด็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่าง 0.097-0.442

มาศสุภา นิมบุญจาช (2558) การศึกษาองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาสนหนอกว้าว (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ที่มีต่อองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาสนหนอกว้าว (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม) (2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาสนหนอกว้าว (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม) และ (3) เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาสนหนอกว้าว (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม) โดยเก็บข้อมูลจาก กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาสนหนอกว้าว (อุทยานแห่งชาติเขา แหลม) จำนวน 395 ราย และชาวบ้านในพื้นที่ตำบลปริงเพล อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 350 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาสนหนอกว้าว พบว่า นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านกิจกรรม โดยรูปแบบกิจกรรมมีความเหมาะสม เป็นด้านที่มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยสถานที่จอดรถเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว มีความสำคัญมากที่สุด ผลการศึกษาระดับองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาสนหนอกว้าว (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม) พบว่า ความคิดเห็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีต่อองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวโดยรวมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาสนหนอกว้าว (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม) ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ยูทชนา คำพา และ อัครกิตติ์ พัฒนสัมพันธ์ (2560) ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบการท่องเที่ยว 5A's ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเขาชีจรรย์ ของนักท่องเที่ยวชาวจีน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและองค์ประกอบการท่องเที่ยว 5A's ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเขาชีจรรย์ของนักท่องเที่ยวชาวจีน จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวจีนจำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.00 มี

อายุอยู่ใน ช่วง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.75 มีการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46.25 มีสถาน ภาพ หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 39.50 อาชีพนักบวช คิดเป็นร้อยละ 18.75 มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 7,000 หยวน คิดเป็นร้อยละ 35.50 ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจ มาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเขาชีจรรย์ของนักท่องเที่ยวจีนแตกต่างกันพบว่า อายุและอาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเขาชีจรรย์ของนักท่องเที่ยวชาวจีนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และพบว่าองค์ประกอบการท่องเที่ยว 5A'S ด้าน การตระหนัก (Awareness) มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเขาชีจรรย์ของนักท่องเที่ยวชาวจีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงเห็นได้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวควรส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว ทั้ง 5 องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวเขาชีจรรย์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีน อันจะส่งผลให้เพิ่มรายได้ต่อชุมชนและท้องถิ่น

จิตพร ประดิษฐ์รอด (2557) ปัจจัยองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว และปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวปริมณฑลของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 21-30 ปี สถานภาพโสด มีระดับการศึกษาอยู่ในช่วง ปริญญาตรี รายได้ 15,001 – 30,000 บาทต่อเดือน และประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน พบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยว ปริมณฑลของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัย องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวปริมณฑลของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ในแต่ละครั้ง คือ 4-5 คน บุคคลที่ร่วมเดินทาง คือ เพื่อนสนิท สถานที่พักส่วนใหญ่ คือ รีสอร์ท/ ฟาร์มสเตย์ มีระยะเวลาในการเข้าพัก 1-2 วัน บุคคลที่มีส่วนร่วมในการเลือกที่พัก คือ ครอบครัว ค่าใช้จ่าย ในการเข้าพัก/คน/คืน อยู่ที่ 501-1,000 บาท ช่องทางในการรับข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งที่พัก คือ เพื่อนแชร์เงิน โดยการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคาร รูปแบบที่พักส่วนใหญ่คือ เกสเฮาส์กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับด้านบุคลากรและการบริการ เป็นอันดับหนึ่ง ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นอันดับสอง ด้านสถานที่เป็นอันดับสาม ด้านราคาเป็นอันดับสี่ ด้านการส่งเสริมการตลาดเป็น อันดับห้า และด้านช่องทางการจัดจำหน่ายเป็นอันดับสุดท้าย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่ม ตัวอย่างให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านราคา คือ ความเหมาะสมของราคาที่พัก ด้านสถานที่ คือ ความสวยงามของที่พักหรือห้องพัก ด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การส่งเสริมการขาย ด้วยวิธีการให้ส่วนลดหรือสิทธิพิเศษ ด้านบุคลากรและการบริการ คือ พนักงานมีความเอาใจใส่กระตือรือร้นและเป็นกันเองกับ

ผู้ใช้บริการ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คือ ความปลอดภัยของที่พัก และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย คือ มีเบอร์โทรศัพท์ติดต่อเพื่อจองห้องพักและสอบถาม

ชลาภรินทร์ สมพงษ์ (2553) มุมมองของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวหัวหิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังอำเภอหัวหิน จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ในลักษณะเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีมุมมองและความรู้สึกในระดับที่ดีมาก ต่อบริการด้านที่พักอาศัยและปัจจัยด้านอาหาร และร้านอาหารในหัวหิน ในส่วนของปัจจัยด้านข้อมูลการท่องเที่ยวและบริการด้านต่างๆ นั้นอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบได้แก่ ปัญหาด้านค่าครองชีพ โรงแรมที่พักอาศัยความสะอาด การจราจร การให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ไม่ชัดเจน การถือโถงนักท่องเที่ยวและการขยายตัวของเมือง โดยข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวคือ การลดค่าครองชีพที่หัวหิน การจัดระเบียบควบคุมคุณภาพ มาตรฐานและราคาของโรงแรมที่พักและร้านอาหาร การรณรงค์เรื่องการรักษาความสะอาด

ก่องษ์ บุญยการ (2550) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการที่พักในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการที่พัก ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการที่พักและการศึกษาถึงความพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอปราณบุรี โดยการออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวใน อำเภอปราณบุรี จำนวน 150 ชุด ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนมากมี อายุ 31-40 ปี มีสัญชาติไทย ซึ่งอยู่ในช่วงระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท และมีรายได้อยู่ในช่วง 10,000-30,000 บาท ส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวที่อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นครั้งแรกโดยสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว คือ เพื่อนและคนรู้จักแนะนำให้มาเที่ยว และมีจุดประสงค์เพื่อการพักผ่อน ส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อน ด้วยรถยนต์ส่วนตัวในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในช่วง 1,000-3,000 บาท ที่พักส่วนใหญ่คือรีสอร์ท ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พัก แบ่งได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ปัจจัยที่มีส่วนในการตัดสินใจในระดับมากที่สุดคือ การบริการ ปัจจัยที่มีส่วนในการตัดสินใจในระดับมากที่สุดคือ ราคา ความสะอาด ความปลอดภัยสถานที่และที่จอดรถ และปัจจัยที่มีส่วนในการตัดสินใจในระดับปานกลางคือ ห้องอาหาร กิจกรรมนันทนาการ การตกแต่ง การส่งเสริมการขายและความมีชื่อเสียง ในด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอปราณบุรีอยู่ในระดับปานกลาง

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Chotiwtutideacha, Taeporamaysamai and Wongadisai (2019) ศึกษาเรื่อง การรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวนครพนม โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาการรับรู้แหล่งท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการมาเยือนนครพนม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ นักท่องเที่ยวที่มาเยือนนครพนม จำนวน 400 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักการคำนวณของทาโรยามาเน่ จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1,074,937 คน การรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทางสถิติ t-test, F-test, one-way ANOVA, การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและพหุคูณการวิเคราะห์การถดถอย พบว่า ด้านการรับรู้คุณค่าการรับรู้สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเที่ยวนครพนม โดยเฉพาะการเกษตรมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ตามด้วยลักษณะและลักษณะทางกายภาพ ซึ่งปัจจัยทางประชากรด้านรายได้ต่อเดือนมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวท่องเที่ยวมาเยือนนครพนมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เกี่ยวกับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางเกษตรธรรมชาติและกายภาพมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการมาเยือนนครพนมระดับนัยสำคัญ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ($\beta = 0.298$) ตามด้วยปัจจัยทางธรรมชาติค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ($\beta = 0.208$) ตามด้วยเกษตรกรรม ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ($\beta = 0.125$)ตามด้วยลักษณะทางกายภาพตามลำดับ

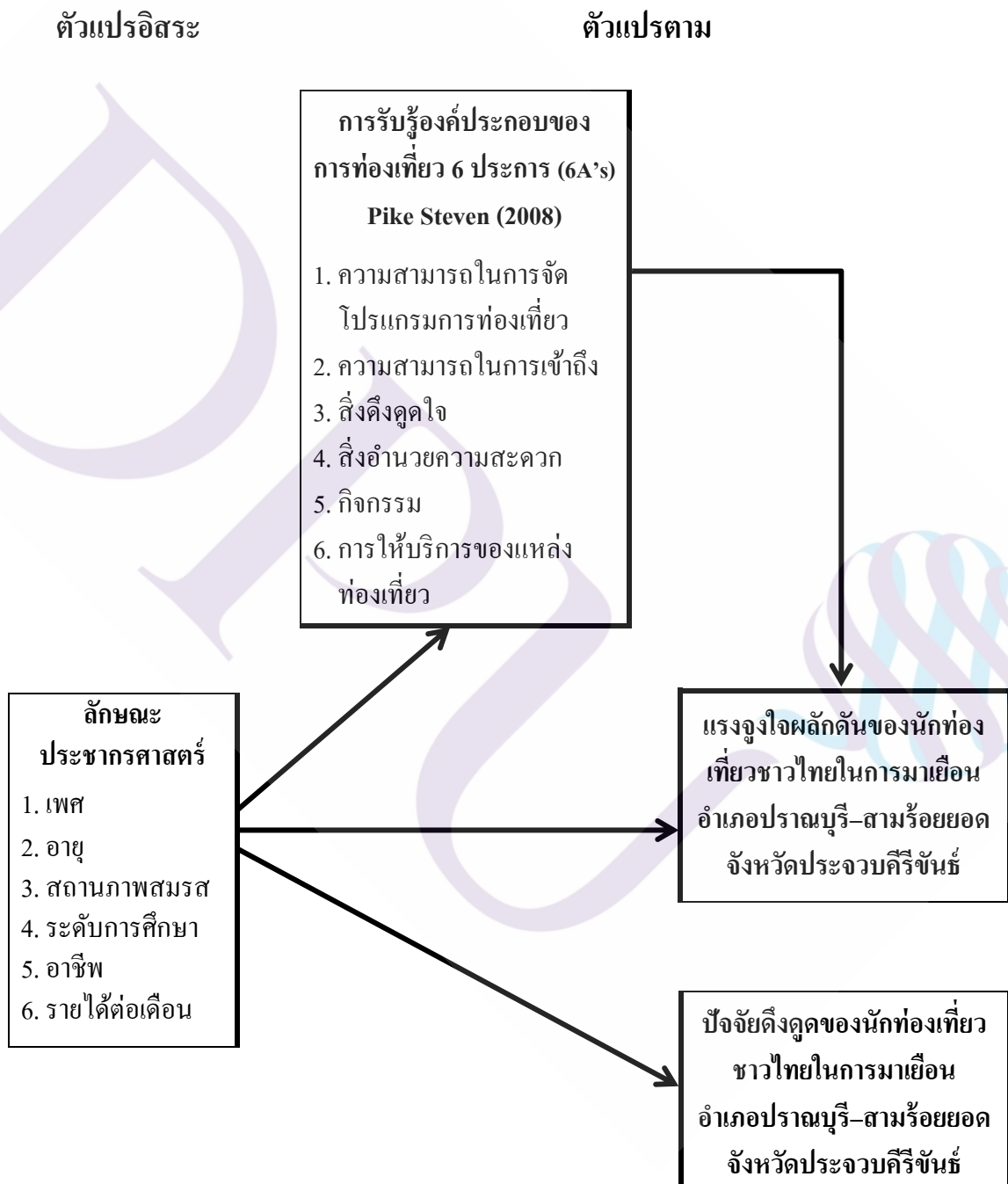
Singh (2012) ศึกษาเรื่อง การสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทางการแพทย์ในสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย เพื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทางการแพทย์ในสหรัฐอเมริกา ในการกรอกแบบสอบถามเป็นแบบการสำรวจอิเล็กทรอนิกส์บนเว็บ โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะได้รับแบบสำรวจข้อความอีเมลพร้อมลิงค์ไปยังที่อยู่ URL ซึ่งเครื่องมือในการสำรวจประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน คือ ในส่วนแรก เป็นคำถามที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อรับการรักษาพยาบาลในอนาคตจากกลุ่มตัวอย่าง ถามเพื่อจัดผู้ป่วยทั้งหมดที่ไม่คิดเดินทางออกนอกสหรัฐอเมริกา ในส่วนที่สอง ถามเพื่อสำรวจแรงจูงใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทางการแพทย์ที่มีศักยภาพไปยังจุดหมายปลายทางในต่างประเทศ ในส่วนนี้รายการต่างๆ ได้รับการพัฒนาโดยพิจารณาจากปัจจัยกว้างๆ 4 ประการ ในการดึงดูดการเดินทางของจุดหมายปลายทางสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการทางการแพทย์ โรงแรม และคุณภาพอาหารและเครื่องดื่ม อุทยานการท่องเที่ยวทั่วไป และนโยบายและกฎหมายของรัฐ ในส่วนที่สาม มีการรวบรวมคำถามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมในการศึกษาคั้งนี้

ซึ่งรายการส่วนนี้กล่าวถึงภูมิหลังของผู้เข้าร่วม โดยเฉพาะและประเภทของการประกันที่พวกเขามีการศึกษานี้ นักท่องเที่ยวชาวสหรัฐอเมริกาที่มีอาการเจ็บป่วยทางการแพทย์บางประเภทได้รับการติดต่อให้เข้าร่วม ตัวอย่างดังกล่าวจะให้ภาพรวมและความเข้าใจที่เป็นจริงมากขึ้นเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวทางการแพทย์ในสหรัฐฯ ที่อาจพิจารณาเดินทางไปต่างประเทศเพื่อรับการรักษาดังนั้นจึงมีการซื้อรายชื่อผู้รับจดหมายจากบริษัท ฐานข้อมูลด้านการตลาดด้านการดูแลสุขภาพ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่แม่นยำและเชื่อถือได้มากขึ้น ผู้ตอบได้รับอีเมลส่วนตัวพร้อมลิงค์ URL ของแบบสำรวจ การสำรวจถูกส่งไปยังผู้ป่วยทั้งหมด 12,500 คน (ผู้ป่วยโรคทั่วไป / ศัลยกรรมกระดูก ผู้ป่วยโรคหัวใจและผู้ป่วยโรคอ้วน / โรคอ้วน) จากทั้งหมด 1117 คนตอบแบบสำรวจ สิ่งนี้ให้อัตราการตอบกลับ 9% อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 1117 คนที่มีคุณสมบัติในการสำรวจ เกือบ 57% ของผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวน 635 คน) ไม่ต้องการพิจารณาการเดินทางนอกสหรัฐอเมริกาเพื่อรับการรักษายาบาลในอนาคต ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบ 43% (จำนวน 482 คน) มีคุณสมบัติสำหรับการสำรวจ โดยตอบว่าพวกเขาจะพิจารณาเดินทางไปต่างประเทศเพื่อรับการรักษายาบาลในอนาคตและตอบคำถามเพื่อสำรวจสิ่งที่พวกเขาจะพิจารณาว่าสำคัญในขณะนี้

ตัดสินใจ

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยช่วงระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 กับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้าน และอธิบายความหมายของข้อมูลพร้อมสรุปผลการศึกษา โดยมีระเบียบวิธีวิจัยของการศึกษาตามขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สรุประเบียบวิธีวิจัย
- 3.7 นิยามเชิงปฏิบัติการ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 984,620 คน โดยใช้ข้อมูลจากสถิติของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในปี 2561 (สำนักงานสถิติจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2562)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ในแหล่งท่องเที่ยวอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในช่วงเดือนมกราคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2564 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 400 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบจำนวนที่ต้องการ

ผู้วิจัยได้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรโดยอ้างอิงข้อมูลทางสถิติของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในปี 2561 จำนวนทั้งสิ้น 984,620 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2562) เพื่อนำมาคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane's (อัศวิน แสงพิบูล, 2556, น.156) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนไว้ร้อยละ 5 (0.05)

สูตรที่ใช้ในการคำนวณมีดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{984,620}{1 + 984,620 (0.05)^2} \\ &= 399.83 \end{aligned}$$

ดังนั้นการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 400 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะเป็นทั้งแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามปลายปิด เป็นภาษาไทยที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม

- แบบสอบถามปลายปิด (Close-end Questionnaire) ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบเติมข้อความ (Fill in the Blank) โดยอยู่ในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานะภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวนครั้งในการเดินทางมาเยือน ผู้ร่วมเดินทาง รับรู้ข้อมูลจากช่องทางใด ระยะเวลาที่พักแรม

- แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นผู้ให้คะแนนของระดับการรับรู้ก่อนมาเยือนในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระดับความคิดเห็นต่อแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้มาตราวัดแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) ดังต่อไปนี้

ค่าคะแนน		การรับรู้
5	หมายถึง	ระดับการรับรู้มากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการรับรู้มาก
3	หมายถึง	ระดับการรับรู้ปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการรับรู้น้อย
1	หมายถึง	ระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์คะแนนสำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ยในการสรุปผล โดยการหาพิสัยของ คะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535: 23-24) มีวิธีคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นของคะแนน}} \\ &= 5 - 1 \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์คะแนนในการแปลผลค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้มากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีการรับรู้มาก
2.60 – 3.40	หมายถึง	มีการรับรู้ปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีการรับรู้น้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีการรับรู้น้อยที่สุด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ส่วนที่ 3 แรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.2.2 การสร้างเครื่องมือและตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางการกำหนดกรอบแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว และแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์มาปรับปรุงแก้ไขและเสนอมหาวิทยาลัยที่ปรึกษาอีกครั้ง
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปดำเนินการทดลองเก็บข้อมูล (Pre - test) กับนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรศึกษาแต่มีสภาพคล้ายคลึงกันเพื่อหาข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้จริง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

โดยค่าที่หาได้จะต้องไม่ต่ำกว่า 0.7 ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นครอนบาค (Cronbach) ซึ่งผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .943

6. ทำการปรับปรุงแบบสอบถามจากการตรวจสอบคุณภาพข้างต้น แล้วจัดทำแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้ความเห็นชอบแล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนำไปวิเคราะห์เพื่อหาผลสรุปต่อไป

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ ข้อมูลที่ได้จากสถิตินักท่องเที่ยวชาวไทย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากนั้นจึงจัดเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานตามที่กำหนดไว้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และความสมบูรณ์ของคำตอบแต่ละฉบับ และนำข้อมูลที่ได้หาค่าสถิติแล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการบรรยายและตารางความสัมพันธ์ต่างๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย และใช้วิธีทางสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบบสอบถามใช้สถิติพื้นฐานแยกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. แบบสอบถามที่มีลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard of Variance) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. แบบสอบถามที่มีลักษณะใช้แบบประเมินค่าการรับรู้ และความคิดเห็น ผู้วิจัยได้ใช้มาตราวัดแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scales) ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likerts Scale) ในการวัดระดับการรับรู้ ความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์ของระดับให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน		ระดับการรับรู้
5	หมายถึง	มีการรับรู้ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการรับรู้ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการรับรู้ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการรับรู้ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการรับรู้ในระดับน้อยที่สุด

และมีเกณฑ์คะแนนในการแปลผลค่าเฉลี่ยการรับรู้เป็นดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้มากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีการรับรู้มาก
2.60 – 3.40	หมายถึง	มีการรับรู้ปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีการรับรู้เล็กน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ำที่สุด

ในการวัดระดับความคิดเห็น มีเกณฑ์ของระดับให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน		ระดับความคิดเห็น
5	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

และมีเกณฑ์คะแนนในการแปลผลค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเป็นดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความคิดเห็นมาก
2.60 – 3.40	หมายถึง	มีความคิดเห็นปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามส่วนที่เป็นความคิดเห็นข้อเสนอแนะ จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นและเหตุผลในทัศนคติและสิ่งที่น่าสนใจที่นักท่องเที่ยวรับรู้ในของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะใช้วิธีการบันทึกความคิดเห็นในแต่ละรายแล้วนำมาเรียบเรียงและสรุปผล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกได้ดังนี้

3.5.1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

เพื่อใช้สรุปหรือบรรยายให้เห็นคุณลักษณะของตัวแปรที่เก็บรวบรวมมาจากกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาไม่สามารถนำไปอ้างอิงหรือใช้กับกลุ่มอื่นๆ ได้ โดยอาจเป็นการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ กราฟ รูปภาพต่างๆ หรืออาจเสนอค่าวัดคุณลักษณะของสิ่งที่น่าสนใจ เช่น การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard of Variance) และค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นต้น วรรัญญา ภัทรสุข (2554: 151) พิสมัย หาญมงคลพิพัฒน์ (2546: 1) ซึ่งในงานวิจัยนี้จะทำการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ส่วนที่ 2 การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ 3 แรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.5.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อนำไปสรุปเกี่ยวกับประชากรโดยการทดสอบสมมติฐานว่า การเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรอิสระหรือไม่ วรรัญญา ภัทรสุข (2554: 156-157) โดยในงานวิจัยนี้จะทำการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐานระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยวิธีดังต่อไปนี้

1. การทดสอบสมมติฐานของผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เมื่อสุ่มตัวอย่างของแต่ละประชากรเป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T-test) กัลยา วานิชย์บัญชา (2546: 241-243) ซึ่งเป็นการทดสอบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยได้แก่ เพศ

2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว หรือแบบมีปัจจัยเดียว (F-test หรือ One Way ANOVA) ซึ่งเป็นการจำแนกข้อมูลด้วยตัวแปรหรือปัจจัยเพียงปัจจัยเดียว หรือเป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างกันของระดับต่างๆ ได้แก่ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือน กัลยา วาณิชย์บัญชา (2546: 255) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มากกว่าสองตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้องกัน (Independent Sample T-test) โดยค่านัยสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลกำหนดไว้ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ($A = 0.05$) ชูศรี วงศ์รัตน์ (255:236)

3. การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มากกว่า 2 ตัวแปรระหว่างการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

3.6 สรุประเบียบวิธีวิจัย

จากการศึกษาระเบียบวิธีวิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพักแรมอย่างน้อย 1 คืน ในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในช่วงเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 โดยข้อมูลจากสถิตินักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี 2561 จำนวนทั้งสิ้น 984,620 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2562) เมื่อนำมาคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane's โดยกำหนดค่าความคาดเคลื่อนไว้ร้อยละ 5 (0.05) จะได้นขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 399.83 ซึ่งผู้วิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพักแรมในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวนทั้งสิ้น 400 คน สำหรับกรณีที่เกิดรวบรวมข้อมูลไม่สมบูรณ์ ด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่มีลักษณะที่เป็นทั้งแบบสอบถามปลายเปิด แบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ในส่วนของวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลทุติยภูมิ คือข้อมูลที่ได้จากสถิตินักท่องเที่ยวไทย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิ คือข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และเมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและความสมบูรณ์ของ

คำตอบแต่ละฉบับแล้ว นำไปบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วนำมาวิเคราะห์ประมวลผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติ แล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอในเชิงบรรยาย และในรูปของตารางแสดงความสัมพันธ์ต่างๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย

3.7 นิยามเชิงปฏิบัติการ

เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลข้อมูลตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรต่างๆ ที่ปรากฏในสมมติฐานดังนี้

เพศ หมายถึง เพศของนักท่องเที่ยวชาวไทย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย และ เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยนับอายุเต็มปฏิทินจนถึงปีที่ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในปัจจุบัน โดยสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาทั่วไป แบ่งเป็น 3 ระดับชั้น ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

อาชีพ หมายถึง การทำงานของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งมีผลตอบแทนออกมาในรูปของรายได้เพื่อบุคคลนำไปดำรงชีพทั้งของตนเองและครอบครัว แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ แม่บ้าน ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป

รายได้ต่อเดือน หมายถึง ผลตอบแทนจากการทำงานหรือการประกอบอาชีพของนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยคิดเฉลี่ยต่อเดือน ประกอบด้วย 4 กลุ่ม ได้แก่ ต่ำกว่า 15,000 บาท 15,001-30,000 บาท 30,001-50,000 บาท และ 50,001 บาทขึ้นไป

การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว หมายถึง กระบวนการความรู้สึกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วจากการถูกกระตุ้นด้วยปัจจัยของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย การให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว โดยมีระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวตั้งแต่มีการรับรู้มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

แรงจูงใจผลักดัน หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากสภาวะภายในที่มีความต้องการอยากไปเดินทางท่องเที่ยว หรือแรงจูงใจเชิงจิตวิทยาสังคม ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ต้องการเดินทางมาเยือนในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อความสนุกสนานตื่นเต้นและความท้าทาย และเพื่อเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีระดับความคิดเห็นที่มีความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดัน หมายถึง องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีอิทธิพลทางบวกส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีแรงจูงใจผลักดันองค์ประกอบของความสำคัญมากที่สุดตามลำดับ คือ 1) การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว 2) ความสามารถในการเข้าถึง 3) กิจกรรม 4) สิ่งอำนวยความสะดวก 4) สิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว 5) ความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการอยากไปเดินทางท่องเที่ยว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ในการนำเสนอ โดยแบ่งเนื้อหาการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- 1) ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว
- 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง
- 3) ด้านสิ่งดึงดูดใจ
- 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
- 5) ด้านกิจกรรม
- 6) การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว

4.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.4 ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติเชิงอ่อนน้อมองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน ที่มาเยือนในอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	219	54.8
หญิง	181	45.3
รวม	400	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	39	9.8
20-29 ปี	54	13.5
30-39 ปี	86	21.5
40-49 ปี	102	25.5
50-59 ปี	89	22.3
60 ปี ขึ้นไป	30	7.5
รวม	400	100
3. สถานะภาพสมรส		
โสด	112	28.0
สมรส	130	32.5
อยู่ร้าง	99	24.8
หม้าย	59	14.8
รวม	400	100
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	64	16.0
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	176	44.0
ปริญญาโท	120	30.0
ปริญญาเอก	40	10.0
รวม	400	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	54	13.5
พนักงานบริษัทเอกชน	76	19.0
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	71	17.8
แม่บ้าน	86	21.5
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	90	22.5
รับจ้างทั่วไป	23	5.8
รวม	400	100
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	83	20.8
15,001 – 30,000 บาท	133	33.3
30,001 – 50,000 บาท	98	24.5
50,001 บาท ขึ้นไป	86	21.5
รวม	400	100
7. จำนวนครั้งในการเดินทางมาเยือน		
ครั้งแรก	101	25.3
2 ครั้ง	152	38.0
3 ครั้ง	94	23.5
มากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป	53	13.3
รวม	400	100
8. ผู้ร่วมเดินทาง		
ครอบครัว/ญาติ	68	17.0
เพื่อน	87	21.8
คนเดียว	59	14.8
แฟน	100	25.0
ที่ทำงาน	60	15.0
รวม	400	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
9. ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร		
เพื่อน	142	35.5
ครอบครัวและญาติ	71	17.8
หนังสือพิมพ์/วารสาร	116	29.0
โซเชียลเน็ตเวิร์ค	71	17.8
รวม	400	100
10. ระยะเวลาที่พักผ่อน		
1 วัน (เข้าไป-เย็นกลับ)	46	11.5
2 วัน	136	34.0
3 วัน	140	35.0
มากกว่า 3 วันขึ้นไป	78	19.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน ที่มาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปรากฏดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชาย จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 และเป็นเพศหญิง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 ตามลำดับ

อายุ ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ 40-49 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 50-59 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 ช่วงอายุ 30-39 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ช่วงอายุ 20-29 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ตามลำดับ

สถานภาพสมรส ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพ สมรสแล้ว จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพโสด จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 สถานภาพหย่าร้าง จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และสถานภาพหม้าย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 และระดับปริญญาเอก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ตามลำดับ

อาชีพ ส่วนใหญ่เป็น ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 รองลงมาคือ แม่บ้าน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001 - 30,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมามีรายได้ 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 มีรายได้ 50,001 บาทขึ้นไป จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 และมีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ตามลำดับ

จำนวนครั้งในการเดินทางมาเยือน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางมาเยือน 2 ครั้ง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมาคือ เดินทางมาเยือนเป็นครั้งแรก จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 เดินทางมาเยือน 3 ครั้ง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และเดินทางมาเยือนมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ

ผู้ร่วมเดินทาง นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เลือกเดินทางมากับแฟนมากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาคือ เดินทางมากับเพื่อน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 เดินทางมากับครอบครัว/ญาติ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 เดินทางมากับที่ทำงาน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 เดินทางมาคนเดียว จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และอื่นๆ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 ตามลำดับ

ช่องทางในการรับรู้ข่าวสาร นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลจากเพื่อนมากที่สุด จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมาคือ รับรู้ข้อมูลจาก หนังสือพิมพ์/วารสาร จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และรับรู้ข้อมูลจาก ครอบครัวและญาติ และ โซเชียลเน็ตเวิร์ค จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 เท่ากัน ตามลำดับ

ระยะเวลาที่พักรวม นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ มีระยะเวลาที่พักรวม 3 วัน จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมา 2 วัน จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 มากกว่า 3 วัน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 และ 1 วัน(เข้าไป-เย็นกลับ) จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ตามลำดับ

4.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน

- 1) ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว
- 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง
- 3) ด้านสิ่งดึงดูดใจ
- 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
- 5) ด้านกิจกรรม
- 6) การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว

ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเยือนในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้มากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีการรับรู้มาก
2.60 – 3.40	หมายถึง	มีการรับรู้ปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีการรับรู้น้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีการรับรู้น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกด้านหลัก 6 ด้าน

ลำดับ	การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว	4.37	.551	มากที่สุด
2	ด้านกิจกรรม	4.07	.719	มาก
3	ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว	4.02	.702	มาก
4	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.98	.903	มาก
5	ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว	3.95	1.025	มาก
6	ด้านความสามารถในการเข้าถึง	3.73	.974	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.02	.580	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามด้านหลัก 6 ด้านนั้น มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.02$) โดยพิจารณาในข้อย่อยด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวได้คะแนนการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ ด้านกิจกรรม มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.07$) ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.02$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 3.98$) ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 3.95$) และ ด้านด้านความสามารถในการเข้าถึง มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 3.73$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ จำแนกด้านหลักที่ 1 ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	การรับรู้ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิ วนอุทยานปราณบุรี, หาดเขาทะโลก, เขื่อนปราณบุรี, ชายหาดปราณบุรี, ถนนคนเดินเก่า 200 ปี, อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด, ถ้ำพระยานคร, หาดสามพระยา, ถ้ำแก้ว, บึงบัว, วัดศาลเจ็ดยอด, วัดเขาทะโลก เป็นต้น	4.06	1.026	มาก
2	มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหารภายในค่ายธนระริชต์ ให้กับหน่วยงานต่างๆ องค์กร และประชาชนทั่วไป อาทิ กิจกรรม Walk Rally, ยิงปืนพื้นที่บอล, ใต้หน้าผา, กระโดดหอสูง เป็นต้น	3.82	1.092	มาก
รวม		3.95	1.025	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับการรับรู้ด้านหลักที่ 1 ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว ในภาพรวมมีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 3.95$)

โดยพิจารณารายชื่อย่อชื่อนั้น ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิ วนอุทยานปราณบุรี, หาดเขากะโหลก, เขื่อนปราณบุรี, ชายหาดปราณบุรี, ถนนคนเดินเก่า 200 ปี, อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด, ถ้ำพระยานคร, หาดสามพระยา, ถ้ำแก้ว, บึงบัว, วัดตาลเจ็ดยอด, วัดเขากะโหลก เป็นต้น มีการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.06$) และรองลงมา มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหารภายใน ค่ายธนระพี ให้กับหน่วยงานต่างๆ องค์กร และประชาชนทั่วไป อาทิ กิจกรรม Walk Rally, ยิงปืนเพ่นท้อบอล, ใต้หน้าผา, กระโดดหอสูง เป็นต้น มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ ด้านหลักที่ 2 ความสามารถในการเข้าถึง ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	การรับรู้ด้านความสามารถในการเข้าถึง	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	แหล่งท่องเที่ยวของปราณบุรี-สามร้อยยอด สามารถท่องเที่ยวเชื่อมโยงได้ง่ายและสะดวก	3.79	1.084	มาก
2	นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึง ปราณบุรี-สามร้อยยอด ได้ทั้งรถยนต์ และรถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัว รถไฟ และรถโดยสารประจำทาง และรถตู้	3.74	1.087	มาก
3	มีถนน 4 เลนส์ (ไป-กลับ ข้างละ 2 ช่องจราจร) ในการเดินทางในปราณบุรี-สามร้อยยอด	3.66	.963	มาก
รวม		3.73	.974	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับด้านหลักที่ 2 การรับรู้ด้านความสามารถในการเข้าถึง ในภาพรวมมีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 3.73$) โดยพิจารณารายชื่อย่อชื่อนั้น แหล่งท่องเที่ยวของปราณบุรี-สามร้อยยอด สามารถท่องเที่ยวเชื่อมโยงได้ง่ายและสะดวก มีการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงปราณบุรี-สามร้อยยอด ได้ทั้งรถยนต์ และรถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัว รถไฟ และรถโดยสารประจำทาง และรถตู้ มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 3.74$) และมีถนน 4 เลนส์ (ไป-กลับ ข้างละ 2 ช่องจราจร) ในการเดินทางในปราณบุรี-สามร้อยยอด มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ ด้านหลักที่ 3 ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	การรับรู้ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีชายหาดที่สวยงามและสงบร่มรื่น อยู่หลายชายหาด เช่น หาดปราณบุรี, หาดเขาทะโลก, หาดสามร้อยยอด เป็นต้น	4.16	.961	มาก
2	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีจุดชมวิวที่น่าสนใจ เช่น จุดชมวิวนกเขาทะโลก , จุดชมวิวนกเขาแดง	4.06	.861	มาก
3	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางธรรมชาติหลายแห่ง เช่น วนอุทยานปราณบุรี, ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี	4.05	.924	มาก
4	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่ ได้แก่ กอล์ฟ วิ่ง ไตรกีฬา ปั่นจักรยาน ปีนหน้าผาเล็ก เป็นต้น	3.97	1.029	มาก
5	ปราณบุรี-สามร้อยยอด อยู่ใกล้แหล่งช้อปปิ้งที่ทันสมัย	3.84	1.004	มาก
รวม		4.02	.702	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับการรับรู้ด้านหลักที่ 3 ด้านการรับรู้ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ในภาพรวมมีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.02$) โดยพิจารณารายข้อย่อยนั้น ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีชายหาดที่สวยงามและสงบร่มรื่นอยู่หลายชายหาด เช่น หาดปราณบุรี, หาดเขาทะโลก, หาดสามร้อยยอด เป็นต้น มีการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีจุดชมวิวที่น่าสนใจ เช่น จุดชมวิวนกเขาทะโลก , จุดชมวิวนกเขาแดง มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.06$) ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางธรรมชาติหลายแห่ง เช่น วนอุทยานปราณบุรี, ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.05$) ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่ ได้แก่ กอล์ฟ วิ่ง ไตร

กีฬา ปั่นจักรยาน ปีนหน้าผาเล็ก เป็นต้น มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 3.97$) และปราณบุรี-สามร้อยยอด อยู่ไกลแหล่งข้อปิ้งที่ทันสมัย มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ด้านหลักที่ 4 ด้านถึงอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	การรับรู้ด้านถึงอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีร้านอาหารหลากหลาย	4.04	1.031	มาก
2	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีที่พักเพียงพอและได้มาตรฐานมากมาย	4.03	.941	มาก
3	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีร้านค้าและตลาดหลายแห่ง	3.93	.985	มาก
4	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีแหล่งรักษาพยาบาลที่ได้มาตรฐาน	3.92	1.007	มาก
	รวม	3.98	.903	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับด้านหลักที่ 4 ด้านการรับรู้ด้านถึงอำนวยความสะดวก ในภาพรวมมีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 3.98$) โดยพิจารณารายชื่อข้อย่อยนั้น ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีร้านอาหารหลากหลาย มีการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีที่พักเพียงพอและได้มาตรฐานมากมาย มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.03$) ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีร้านค้าและตลาดหลายแห่ง มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.04$) และปราณบุรี-สามร้อยยอด มีแหล่งรักษาพยาบาลที่ได้มาตรฐาน มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ด้านหลักที่ 5 ด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	การรับรู้ด้านกิจกรรม	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีกิจกรรมเครื่องเล่นทางน้ำ อาทิ พายเรือแคนู, เจ็ตสกี, บานาน่าโบ๊ท	4.35	.740	มากที่สุด
2	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีกิจกรรมปีนหน้าผาที่เขาทะลุ	4.03	.853	มาก
3	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีล่องเรือ แม่น้ำปราณบุรีและคลองเขาแดง	3.84	.897	มาก
	รวม	4.07	.719	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับการรับรู้ด้านหลักที่ 5 ด้านการรับรู้กิจกรรม ในภาพรวมมีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.07$) โดยพิจารณารายชื่อข้อย่อยนั้น ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีกิจกรรมเครื่องเล่นทางน้ำ อาทิ พายเรือแคนู, เจ็ตสกี, บานาน่าโบ๊ท มีการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีกิจกรรมปีนหน้าผาที่เขาทะลุ มีการรับรู้มาก ($\bar{X} = 4.03$) และปราณบุรี-สามร้อยยอด มีล่องเรือ แม่น้ำปราณบุรีและคลองเขาแดง มีการรับรู้น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยของการรับรู้ด้านหลักที่ 6 ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	การรับรู้ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ที่จอดรถ ห้องสุขา ถังขยะ เป็นต้น	4.49	.660	มากที่สุด
2	มีตำรวจท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ของรัฐคอยให้บริการตอบข้อซักถามแก่นักท่องเที่ยว	4.31	.798	มากที่สุด
3	มีป้ายแจ้งเดือน และป้ายให้ความรู้ของแหล่งท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง	4.29	.717	มากที่สุด
	รวม	4.37	.551	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับการรับรู้ด้านหลักที่ 6 ด้านการรับรู้การให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว ในภาพรวมมีการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) โดยพิจารณารายข้อย่อยนั้น มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ที่จอดรถ ห้องสุขา ถังขยะ เป็นต้น มีการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมา มีตำรวจท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ของรัฐคอยให้บริการตอบข้อซักถามแก่นักท่องเที่ยว มีการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) และ มีป้ายแจ้งเดือน และป้ายให้ความรู้ของแหล่งท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง มีการรับรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีการรับรู้ต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

ในการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยในข้อนี้ผู้วิจัยใช้สถิติ Independent Samples T-test และสถิติของการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียวหรือแบบมีปัจจัยเดียว F-test หรือ One Way ANOVA ที่ระดับค่าความเชื่อมั่น 95 % โดยจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อมีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติค่าน้อยกว่า 0.05 และจะยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) แทน คือ

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีการรับรู้ต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน H_1 :

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีการรับรู้ต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน (ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรม ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์				
	\bar{X}	S.D.	t	Sig	ผลการทดสอบ
เพศ					
ชาย	4.00	.597	-.784	.154	ไม่แตกต่าง
หญิง	4.04	.558			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
อายุ					
ต่ำกว่า 20 ปี	4.21	.630	2.866	.015*	แตกต่าง
20 – 29 ปี	4.01	.666			
30 – 39 ปี	4.14	.517			
40 – 49 ปี	3.98	.542			
50 – 59 ปี	3.88	.528			
60 ปี ขึ้นไป	3.96	.696			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
สถานภาพสมรส					
โสด	3.90	.605	.2703	.045*	แตกต่าง
สมรส	4.10	.583			
หย่าร้าง	4.03	.561			
หม้าย	4.03	.528			

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
ระดับการศึกษา					
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.91	.642	1.241	.294	ไม่แตกต่าง
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4.03	.576			
ปริญญาโท	4.07	.550			
ปริญญาเอก	3.95	.579			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
อาชีพ					
นักเรียน/นักศึกษา	3.88	.603	3.629	.003*	แตกต่าง
พนักงานบริษัทเอกชน	4.05	.526			
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	4.07	.516			
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.06	.647			
แม่บ้าน	3.90	.583			
รับจ้างทั่วไป	4.39	.421			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
รายได้ต่อเดือน					
ต่ำกว่า 15,000 บาท	3.88	.597	1.946	.122	ไม่แตกต่าง
15,001 - 30,000 บาท	4.04	.577			
30,001 - 50,000 บาท	4.07	.591			
50,001 บาทขึ้นไป	4.04	.547			

หมายเหตุ. ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าน้อยกว่า 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ด้วยค่าสถิติ t-test และ F-test (ANOVA) ระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ มีค่า Sig เท่ากับ .154 .294 .122 มีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติ (0.05) จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี เพศ ระดับ

การศึกษา รายได้ ต่างกัน มีการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน ในขณะที่ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ มีค่า Sig. เท่ากับ .015* .045* .003* ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (0.05) จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ต่างกัน มีการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้สถิติ Scheffe

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 4.50$)	20-29 ปี ($\bar{X} = 4.18$)	30-39 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	40-49 ปี ($\bar{X} = 3.89$)	50-59 ปี ($\bar{X} = 3.48$)	60 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.00$)
ต่ำกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 4.50$)	-	.19963	.07312	.23021*	.33420*	.25246
20-29 ปี ($\bar{X} = 4.18$)		-	-.12651	.03058	.13458	.05283
30-39 ปี ($\bar{X} = 4.08$)			-	.15709	.26109*	.17934
40-49 ปี ($\bar{X} = 3.98$)				-	.10400	.02225
50-59 ปี ($\bar{X} = 3.48$)					-	-.08175
60 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.00$)						-

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) ที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางค์-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพบ 3 คู่ ที่แตกต่างกัน ได้แก่ คู่ที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 40-49 ปี คู่ที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 50-59 ปี คู่ที่ 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 30-39 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 50-59 ปี

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางค์-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	โสด ($\bar{X} = 3.90$)	สมรส ($\bar{X} = 4.10$)	หย่าร้าง ($\bar{X} = 4.03$)	หม้าย ($\bar{X} = 4.03$)
โสด ($\bar{X} = 3.90$)	-	-.20862*	-.14229	-.13633
สมรส ($\bar{X} = 4.10$)		-	.06633	.07229
หย่าร้าง ($\bar{X} = 4.03$)			-	.00596
หม้าย ($\bar{X} = 4.03$)				-

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) ที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางค์-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์สถานภาพสมรส พบว่า แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สถานภาพสมรส โสด ของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับ สถานภาพสมรส หย่าร้าง ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งพบเพียง 1 คู่ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอาชีพ

อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา ($\bar{X} = 3.88$)	พนักงาน บริษัทเอกชน ($\bar{X} = 4.05$)	ธุรกิจ ส่วนตัว/ เจ้าของ กิจการ ($\bar{X} = 4.07$)	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 4.06$)	แม่บ้าน ($\bar{X} = 3.90$)	รับจ้าง ทั่วไป ($\bar{X} = 4.39$)
นักเรียน/ นักศึกษา ($\bar{X} = 3.88$)	-	-.16547	-.18321	-.17493	-.01252	-.50829*
พนักงาน บริษัทเอกชน ($\bar{X} = 4.05$)		-	-.01774	-.00946	.15295	-.34282*
ธุรกิจส่วนตัว/ เจ้าของกิจการ ($\bar{X} = 4.07$)			-	.00828	.17069	-.32508*
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 4.06$)				-	.06241	-.33336*
แม่บ้าน ($\bar{X} = 3.90$)					-	-.49577*
รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 4.39$)						-

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) ที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้าน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพบ 5 คู่ ที่แตกต่างกัน ได้แก่ คู่ที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพนักเรียน/นักศึกษา กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพรับจ้างทั่วไป คู่ที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพรับจ้างทั่วไป คู่ที่ 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพรับจ้างทั่วไป คู่ที่ 4 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพรับจ้างทั่วไป คู่ที่ 5 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพแม่บ้าน กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพรับจ้างทั่วไป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สรุปได้ว่า การรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด ซึ่งได้แก่ องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 6 ด้านนั้น นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.02) โดยจำแนกระดับการรับรู้ของปัจจัยแต่ละด้านดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญในการรับรู้ถึงประเด็นย่อย 3 ประเด็น คือ อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ที่จอดรถ ห้องสุขา ถังขยะ เป็นต้น (มีค่าเฉลี่ย 4.49) รองลงมาคือ มีตำรวจท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ของรัฐคอยให้บริการตอบข้อซักถามแก่นักท่องเที่ยว (มีค่าเฉลี่ย 4.13) และมีป้ายแจ้งเตือน และป้ายให้ความรู้ของแหล่งท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง (มีค่าเฉลี่ย 4.29)

2. ด้านกิจกรรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญในการรับรู้ถึงประเด็นย่อย 3 ประเด็น คือ อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด มีกิจกรรมเครื่องเล่นทางน้ำ อาทิ พายเรือแคนู เจ็ทสกี บานาน่าโบ๊ท (มีค่าเฉลี่ย 4.35) รองลงมาคือ มีกิจกรรมปีนหน้าผาที่เขากะโหลก (มีค่าเฉลี่ย 4.03) และมีล่องเรือ แม่น้ำปราณบุรีและคลองเขาแดง (มีค่าเฉลี่ย 3.84)

3. ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญในการรับรู้ถึงประเด็นย่อย 5 ประเด็น สำหรับประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด มีชายหาดที่สวยงามและสงบร่มรื่นอยู่หลายชายหาด เช่น หาดปราณบุรี หาดเขากะโหลก หาดสามร้อยยอด เป็นต้น (มีค่าเฉลี่ย 4.16) รองลงมาคือ มีจุดชมวิวที่น่าสนใจ เช่น จุดชมวิวเขากะโหลก

จุดชมวิวเขาแดง (มีค่าเฉลี่ย 4.06) และมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางธรรมชาติหลายแห่ง เช่น วนอุทยานปราณบุรี ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี (มีค่าเฉลี่ย 4.05)

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญในการรับรู้ถึงประเด็นย่อย 4 ประเด็น สำหรับประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด มีร้านอาหารหลากหลาย (มีค่าเฉลี่ย 4.04) รองลงมาคือ มีที่พักเพียงพอและได้มาตรฐานมากมาย (มีค่าเฉลี่ย 4.03) และมีร้านค้าและตลาดหลายแห่ง (มีค่าเฉลี่ย 3.93)

5. ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญในการรับรู้ถึงประเด็นย่อย 2 ประเด็น คือ อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแหล่ง อาทิ วนอุทยานปราณบุรี, หาดเขากะโหลก, เขื่อนปราณบุรี, ชายหาดปราณบุรี, ถนนคนเดินเก่า 200 ปี, อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด, ถ้ำพระยานคร, หาดสามพระยา, ถ้ำแก้ว, บึงบัว, วัดตาลเจ็ดขอด, วัดเขากะโหลก เป็นต้น (มีค่าเฉลี่ย 4.06) และมีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหารภายในค่ายพระราชวัง ให้กับหน่วยงานต่างๆ องค์กร และประชาชนทั่วไป อาทิ กิจกรรม Walk Rally ยิงปืน เป่นท์บอล ใต้หน้าผา กระโดดหอสูง เป็นต้น (มีค่าเฉลี่ย 3.82)

6. ด้านความสามารถในการเข้าถึง พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญในการรับรู้ถึงประเด็นย่อย 3 ประเด็น คือ แหล่งท่องเที่ยวของปราณบุรี-สามร้อยยอด สามารถท่องเที่ยวเชื่อมโยงได้ง่ายและสะดวก (มีค่าเฉลี่ย 3.79) รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึง ปราณบุรี-สามร้อยยอด ได้ทั้งรถยนต์ และรถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัว รถไฟ และรถโดยสารประจำทาง และรถตู้ (มีค่าเฉลี่ย 3.74) และมีถนน 4 เลนส์ (ไป-กลับ ข้างละ 2 ช่องจราจร) ในการเดินทางในปราณบุรี-สามร้อยยอด (มีค่าเฉลี่ย 3.66)

4.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเยือนในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความคิดเห็นมาก
2.60 – 3.40	หมายถึง	มีคิดเห็นปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3.1 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	แรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	4.35	.718	มากที่สุด
2	เพื่อความสนุกตื่นเต้นและความท้าทาย	4.29	.861	มากที่สุด
3	เพื่อเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	4.24	.859	มากที่สุด
4	เพื่อฟื้นฟูสุขภาพทางกายและใจ	4.19	.942	มาก
5	เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน	4.14	.982	มาก
6	เพื่อกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว/เพื่อน/คนรัก	4.06	.853	มาก
7	เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม	4.04	.847	มาก
8	เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิต	4.00	.798	มาก
9	เพื่อบอกต่อเพื่อนและญาติ	3.98	.821	มาก
10	เพื่อพบปะผู้คนใหม่ๆ	3.86	.964	มาก
11	เพื่อได้พบสิ่งแปลกใหม่	3.84	.905	มาก
12	เพื่อการผจญภัย	3.73	.994	มาก
13	เพื่อเยี่ยมชมญาติพี่น้อง	3.71	.958	มาก
14	เพื่อความภาคภูมิใจ	3.55	1.030	มาก
รวม		4.00	.683	มาก

หมายเหตุ *ค่าความเชื่อมั่น Cronbach's Alpha ด้านแรงจูงใจผลักดัน เท่ากับ .944

จากตาราง 4.13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยมีระดับแรงจูงใจผลักดันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) โดยพิจารณารายข้อย่อยนั้น พบว่า แรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ มีความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ เพื่อความสนุกตื่นเต้นและความท้าทาย มีความเห็นด้วยมากที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 4.29$) และ เยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความเห็นด้วยมากที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

ในการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยในข้อนี้ผู้วิจัยใช้สถิติ Independent Samples T-test และสถิติของการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่น 95 % โดยจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อมีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติค่าน้อยกว่า 0.05 และจะยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) แทน คือ

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบสมมติฐานระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่อแรงงใจ ผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	แรงงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือน อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์				
	\bar{X}	S.D.	t	Sig	ผลการทดสอบ
เพศ					
ชาย	3.97	.700	-.949	.136	ไม่แตกต่าง
หญิง	4.04	.662			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
อายุ					
ต่ำกว่า 20 ปี	4.21	.632	2.420	.035*	แตกต่าง
20 – 29 ปี	3.98	.680			
30 – 39 ปี	4.10	.681			
40 – 49 ปี	4.01	.636			
50 – 59 ปี	3.90	.752			
60 ปีขึ้นไป	3.75	.615			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
สถานภาพสมรส					
โสด	4.02	.660	.228	.877	ไม่แตกต่าง
สมรส	4.02	.677			
หย่าร้าง	3.95	.741			
หม้าย	3.99	.649			

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
ระดับการศึกษา					
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.03	.693	1.067	.363	ไม่แตกต่าง
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	3.93	.727			
ปริญญาโท	4.06	.626			
ปริญญาเอก	4.07	.630			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
อาชีพ					
นักเรียน/นักศึกษา	4.08	.651	7.033	.000*	แตกต่าง
พนักงานบริษัทเอกชน	4.02	.630			
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	4.02	.667			
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.20	.564			
แม่บ้าน	3.67	.784			
รับจ้างทั่วไป	4.25	.506			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
รายได้ต่อเดือน					
ต่ำกว่า 15,000 บาท	3.88	.761	1.359	.255	ไม่แตกต่าง
15,001 - 30,000 บาท	4.01	.660			
30,001 - 50,000 บาท	4.02	.697			
50,001 บาทขึ้นไป	4.09	.616			

หมายเหตุ. ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าน้อยกว่า 0.05

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ด้วยค่าสถิติ t-test และ F-test (ANOVA) ระดับความคิดเห็นด้านแรงจูงใจหลักค่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีค่า Sig เท่ากับ .136 .877 .363 .255 มีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติ (0.05) จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ

สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอ
ปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันในขณะที่ อายุ อาชีพ มีค่า Sig. เท่ากับ
.035* .000* ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (0.05) จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 กล่าวคือ
นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ อาชีพ ต่างกัน มีแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สาม
ร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผู้วิจัยจึง
ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้สถิติ Scheffe

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านแรงจูงใจผลักดันของ
นักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนก
ตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 4.21$)	20-29 ปี ($\bar{X} = 3.98$)	30-39 ปี ($\bar{X} = 4.10$)	40-49 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	50-59 ปี ($\bar{X} = 3.90$)	60 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.75$)
ต่ำกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 4.21$)	-	.23046	.10763	.20432	.31496*	.46300*
20-29 ปี ($\bar{X} = 3.98$)		-	-.12283	-.02614	.08449	.23254
30-39 ปี ($\bar{X} = 4.10$)			-	.09669	.20732*	.35537*
40-49 ปี ($\bar{X} = 4.01$)				-	.11064	.25868
50-59 ปี ($\bar{X} = 3.90$)					-	.14805
60 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.75$)						-

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) ที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพบ 4 คู่ที่แตกต่างกัน ได้แก่ คู่ที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 50-59 ปี คู่ที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป คู่ที่ 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 30-39 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 50-59 ปี คู่ที่ 4 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 30-39 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านแรงจูงใจหลักคั้นของนักท่องเที่ยวยชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอาชีพ

อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา ($\bar{X} = 4.08$)	พนักงาน บริษัทเอกชน ($\bar{X} = 4.02$)	ธุรกิจ ส่วนตัว/ เจ้าของ กิจการ ($\bar{X} = 4.02$)	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 4.20$)	แม่บ้าน ($\bar{X} = 3.67$)	รับจ้าง ทั่วไป ($\bar{X} = 4.25$)
นักเรียน/ นักศึกษา ($\bar{X} = 4.08$)	-	.05754	.05930	-.12726	.40794*	-.17305
พนักงาน บริษัทเอกชน ($\bar{X} = 4.02$)		-	.00176	-.18480	.35040*	-.23059
ธุรกิจส่วนตัว/ เจ้าของกิจการ ($\bar{X} = 4.02$)			-	-.18656	.34864*	-.23235
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 4.20$)				-	.53520*	-.04579
แม่บ้าน ($\bar{X} = 3.67$)					-	-.58099*
รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 4.25$)						-

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) ที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านแรงจูงใจ ผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพบ 5 คู่ ที่แตกต่างกัน ได้แก่ คู่ที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพนักเรียน/นักศึกษา กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพแม่บ้าน คู่ที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพแม่บ้าน คู่ที่ 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพแม่บ้าน คู่ที่ 4 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพแม่บ้าน คู่ที่ 5 นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพแม่บ้าน กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยอาชีพรับจ้างทั่วไป

ตอนที่ 3.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	ปัจจัยดึงดูดให้มาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์งดงาม เช่น ทะเล ภูเขา ถ้ำ ชายหาด และเขื่อนปราณบุรี	4.33	.754	มากที่สุด
2	ถ้ำพระยานคร เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทางประวัติศาสตร์	4.25	.813	มากที่สุด
3	ที่พักแรมมีคุณภาพเหมาะสมกับราคาที่จ่าย	4.22	.749	มากที่สุด
4	คนท้องถิ่นปราณบุรี-สามร้อยยอด เป็นมิตรและอัธยาศัยดี	4.17	.818	มาก
5	สถานที่ท่องเที่ยวปราณบุรี-สามร้อยยอด เดินทางเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก	4.15	.753	มาก
6	มีร้านอาหาร ภัตตาคาร และสถานที่จำหน่ายอาหารที่หลากหลายไว้บริการนักท่องเที่ยว	4.12	.779	มาก
7	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางกีฬา	4.08	.786	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัยดึงดูดให้มาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	การแปลผล
8	ภายในค่ายธนระริชต์ มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวใน หน่วยทหาร	4.06	.839	มาก
9	มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ได้มาตรฐาน	4.06	.809	มาก
10	ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีชายหาดที่สวยงาม สงบร่มรื่น เหมาะแก่การพักผ่อน	4.03	.842	มาก
11	มีเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวที่ครบถ้วนสม บูรณ์เป็นปัจจุบัน	4.02	.794	มาก
12	มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ	4.01	.855	มาก
13	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของปราณบุรี-สามร้อยยอด มี ความอุดมสมบูรณ์และสวยงาม	4.01	.836	มาก
14	ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวในปราณบุรี-สามร้อยยอด	4.01	.821	มาก
รวม		4.11	.620	มาก

หมายเหตุ *ค่าความเชื่อมั่น Cronbach's Alpha ด้านแรงจูงใจผลักดัน เท่ากับ .947

จากตาราง 4.17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยมีระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยดึงดูดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) โดยพิจารณารายชื่อข้อย่อยนั้น ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์งดงาม เช่น ทะเล ภูเขา ถ้ำ ชายหาด และเขื่อนปราณบุรี มีความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา ถ้ำพระยานคร เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีความเห็นด้วยมากที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 4.25$) และที่พักแรมมีคุณภาพเหมาะสมกับราคาที่จ่าย มีความเห็นด้วยมากที่สุดเท่ากัน ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน รับรู้ปัจจัยดึงดูดการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยในข้อนี้ผู้วิจัยใช้สถิติ Independent Samples T-test และสถิติของการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่น 95 % โดยจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อมีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติค่าน้อยกว่า 0.05 และจะยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) แทน คือ

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน รับรู้ปัจจัยดึงดูดการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน รับรู้ปัจจัยดึงดูดการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบสมมติฐานระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน รับรู้ปัจจัยดึงดูดการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	ปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือน อำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์				
	\bar{X}	S.D.	t	Sig	ผลการทดสอบ
เพศ					
ชาย	4.08	.676	-1.082	.003*	แตกต่าง
หญิง	4.15	.544			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
อายุ					
ต่ำกว่า 20 ปี	4.20	.542	2.830	.016*	แตกต่าง
20 – 29 ปี	4.11	.603			
30 – 39 ปี	4.24	.573			
40 – 49 ปี	4.07	.685			
50 – 59 ปี	4.09	.550			
60 ปี ขึ้นไป	3.79	.731			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
สถานภาพสมรส					
โสด	4.16	.564	.398	.754	ไม่แตกต่าง
สมรส	4.09	.632			
หย่าร้าง	4.10	.627			
หม้าย	4.08	.687			

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
ระดับการศึกษา					
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.10	.699	.636	.592	ไม่แตกต่าง
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4.09	.648			
ปริญญาโท	4.17	.518			
ปริญญาเอก	4.04	.644			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
อาชีพ					
นักเรียน/นักศึกษา	4.10	.560	1.652	.145	ไม่แตกต่าง
พนักงานบริษัทเอกชน	4.10	.535			
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	4.12	.638			
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.16	.671			
แม่บ้าน	4.00	.675			
รับจ้างทั่วไป	4.39	.466			
	\bar{X}	S.D.	F	Sig	ผลการทดสอบ
รายได้ต่อเดือน					
ต่ำกว่า 15,000 บาท	4.07	.718	.682	.563	ไม่แตกต่าง
15,001 - 30,000 บาท	4.10	.571			
30,001 - 50,000 บาท	4.08	.625			
50,001 บาทขึ้นไป	4.19	.587			

หมายเหตุ. ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าน้อยกว่า 0.05

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ด้วยค่าสถิติ t-test และ F-test (ANOVA) ระดับความคิดเห็นด้านรับรู้ปัจจัยดึงดูดการมาเยือนอำเภอปรานบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีค่า Sig เท่ากับ .754 .592 .145 .563 มีค่ามากกว่านัยสำคัญทาง

สถิติ (0.05) จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน รับรู้ปัจจัยดึงดูดการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันในขณะที่ เพศ อายุ มีค่า Sig. เท่ากับ .003* .016* ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (0.05) จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี เพศ อายุ ต่างกัน รับรู้ปัจจัยดึงดูดการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้สถิติ Scheffe

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านรับรู้ปัจจัยดึงดูดของการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 4.20$)	20-29 ปี ($\bar{X} = 4.11$)	30-39 ปี ($\bar{X} = 4.24$)	40-49 ปี ($\bar{X} = 4.07$)	50-59 ปี ($\bar{X} = 4.09$)	60 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.79$)
ต่ำกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 4.20$)	-	.09086	.13397	.11100	.42234*	-.09086
20-29 ปี ($\bar{X} = 4.11$)		-	-.13092	.04311	.02014	.33148*
30-39 ปี ($\bar{X} = 4.24$)			-	.17403	.15106	.46240*
40-49 ปี ($\bar{X} = 4.07$)				-	-.02297	.28838*
50-59 ปี ($\bar{X} = 4.09$)					-	.31134*
60 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.79$)						-

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) ที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างด้านรับรู้ปัจจัยดึงดูดการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ช่วงอายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพบ 5 คู่ ที่แตกต่างกัน ได้แก่ คู่ที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 50-59 ปี คู่ที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป คู่ที่ 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 30-39 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป คู่ที่ 4 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 40-49 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป คู่ที่ 5 นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 50-59 ปี กับ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป

4.4 ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงซ้อนองค์ประกอบของการท่องเที่ยวส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมมติฐานข้อที่ 4 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

H_0 : องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือน

H_1 : องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือน

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างตัวแปรองค์ประกอบของการท่องเที่ยวของอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือน

Dependent Variable	แรงจูงใจผลักดัน (Y)		
Independent Variable	ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว (X ₁) ด้านความสามารถในการเข้าถึง (X ₂) ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (X ₃) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X ₄) ด้านกิจกรรม (X ₅) ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (X ₆)		
Prediction : Goodness-of-Fit			
Multiple R	.677		
R Square	.458		
Adjusted R Square	.450		
Standard Error	.50664		
Analysis of Variance	Degree of Freedom	Sum of Square	Mean Square
Regression	6	85.293	14.216
Residual	393	100.875	.257
F = 55.382	Sig. F = .000		
Durbin-Watson	1.246		

Explanation : Variables in Equation				
Independent Variable	Unstandardized Coefficients (B)	Standardized Coefficients (Beta)	t-Value	Sig.
ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว (X ₁)	.050	.075	2.104	.021
ด้านความสามารถในการเข้าถึง (X ₂)	.325	.464	6.071	.000
ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (X ₃)	.062	.064	2.054	.027
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X ₄)	.098	.130	2.362	.019
ด้านกิจกรรม (X ₅)	.103	.109	2.016	.044
ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (X ₆)	.577	.465	11.095	.000
ค่าคงที่				
Collinearity Diagnostics	Tolerance	Variable Inflation Factor	Condition Index	
ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว (X ₁)	.295	3.388	9.316	
ด้านความสามารถในการเข้าถึง (X ₂)	.236	4.231	15.366	
ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (X ₃)	.372	2.686	23.194	
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (X ₄)	.454	2.204	24.464	
ด้านกิจกรรม (X ₅)	.474	2.110	29.548	
ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (X ₆)	.785	1.275	31.834	
ค่าคงที่			1.000	

การวิเคราะห์จะใช้การวิเคราะห์การถดถอยโดยสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\hat{Y} = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_6X_6$$

โดยที่ Y คือ แรงจูงใจผลักดัน

X₁ ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว

X₂ ด้านความสามารถในการเข้าถึง

X₃ ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว

X₄ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

X₅ ด้านกิจกรรม

X₆ ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว

ผลการทดสอบตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตามได้ในภาพรวมหรือไม่ ซึ่งเป็นการทดสอบในภาพรวม (Overall Significant)

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์พบว่า $F = 55.382$ Sig. $F = .000$ เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 พบว่า Sig. น้อยกว่า ระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่า สมการสามารถถดถอยที่สร้างขึ้นนี้ ตัวแปรอิสระทั้ง 6 สามารถอธิบายตัวแปรตามในภาพรวมการทดสอบข้อสมมุติฐานของการวิเคราะห์การถดถอย

1. ความคาดเคลื่อนต้องเป็นอิสระต่อกัน (The model errors are independent) พบว่า Durbin-Watson Statistic = 1.246 ซึ่ง น้อยกว่า 1.820 ที่องศาอิสระ 400 จึงสรุปได้ว่า ไม่มี ความสัมพันธ์เชิงบวก หรือไม่เกิดปัญหาอัตสหสัมพันธ์

2. ตัวแปรอิสระไม่สัมพันธ์กัน (Multicollinearity) พบว่า เมื่อพิจารณาจากค่า VIF ของตัวแปรอิสระ X₁ เท่ากับ 3.388 X₂ เท่ากับ 4.231 X₃ เท่ากับ 2.626 X₄ เท่ากับ 2.204 X₅ เท่ากับ 2.110 และ X₆ เท่ากับ 1.275 ซึ่งมีค่ามากกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 6 มีความสัมพันธ์กันของการวิเคราะห์การถดถอย

3. ค่า Kolmogorov-Smirnov (K-S) = .103, df. 400, Sig. = .243 เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 พบว่า Sig. มากกว่าระดับนัยสำคัญ สรุปได้ว่า ค่าความคาดเคลื่อนต้องแจกแจงแบบโค้งไม่ปกติ (The errors are normally distributed) เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิเคราะห์ถดถอย

4. ค่าความคาดเคลื่อนต้องมีค่าเฉลี่ยเป็น 0.000 (The mean of the errors is zero) เป็นไปตามสมมุติฐาน ของการวิเคราะห์ถดถอย

5. การทดสอบใช้วิธีของ Breusch-Pagan : LM Test

$LM = n \times R^2 e^2$, χ^2 , $5-1 = 4$ เปิดตาราง Chi-Square ได้ค่าเท่ากับ จาก $LM = n \times R^2 e^2 = 400 \times .034 = 13.6$ พบว่า น้อยกว่า 15.6 สรุปได้ว่า ค่าความคาดเคลื่อนมีความแปรปรวนคงที่ (Errors have a constant variance) เป็นไปตามสมมติฐานการวิเคราะห์การถดถอย

จากค่า Adjusted R Square เท่ากับ .450 อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดตัวนี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละ 45.0 เหลืออีก 55.0 อธิบายตัวแปรอื่น ที่ไม่ได้อยู่ในสมการนี้

จากการวิเคราะห์สามารถนำมาเขียนเป็นค่าสมการที่แสดงว่าค่านี้ได้ ดังนี้

$$\hat{Y} = .050 X_1 + .325 X_2 + .062 X_3 + .098 X_4 + .103 X_5 + .577 X_6$$

(2.104) (6.071) (2.054) (2.362) (2.016) (11.095)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือค่า t statistic

ซึ่งพบว่าตัวแปรอิสระ 6 ตัวสามารถอธิบายได้อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05

ซึ่งพบว่าตัวแปรอิสระสามตัวสามารถอธิบายได้อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 และมีตัวแปรอิสระสามตัวสามารถอธิบายได้ว่ามีระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่ามากกว่า 0.05

จากค่า $b_1 = .050$ ซึ่งมีค่าเป็นบวก อธิบายได้ว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว มีอิทธิพลทางบวกส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งหมายความว่าหากนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจผลักดันต่อด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จะส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจผลักดันเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

จากค่า $b_2 = .325$ ซึ่งมีค่าเป็นบวก อธิบายได้ว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านความสามารถในการเข้าถึง มีอิทธิพลทางบวกส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งหมายความว่าหากนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจผลักดันต่อด้านความสามารถในการเข้าถึงเพิ่มขึ้น จะส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจผลักดันเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

จากค่า $b_3 = .062$ ซึ่งมีค่าเป็นบวก อธิบายได้ว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว มีอิทธิพลทางบวกส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งหมายความว่าหากนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจ

ผลัดกันต่อด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อแรงจูงใจผลัดกันเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

จากค่า $b_4 = .098$ ซึ่งมีค่าเป็นบวก อธิบายได้ว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีอิทธิพลทางบวกส่งผลต่อแรงจูงใจผลัดกันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งหมายความว่าหากนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจผลัดกันต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อแรงจูงใจผลัดกันเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

จากค่า $b_5 = .103$ ซึ่งมีค่าเป็นบวก อธิบายได้ว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม มีอิทธิพลทางบวกส่งผลต่อแรงจูงใจผลัดกันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งหมายความว่าหากนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจผลัดกันต่อด้านกิจกรรมเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อแรงจูงใจผลัดกันเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

จากค่า $b_6 = .577$ ซึ่งมีค่าเป็นบวก อธิบายได้ว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว มีอิทธิพลทางบวกส่งผลต่อแรงจูงใจผลัดกันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งหมายความว่าหากนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจผลัดกันต่อด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อแรงจูงใจผลัดกันเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านมาตรฐานทั้ง 6 ด้าน พบว่าแรงจูงใจผลัดกันต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Beta = .577) มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือแรงจูงใจผลัดกันต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านความสามารถในการเข้าถึง (Beta = .325) แรงจูงใจผลัดกันต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม (Beta = .103) แรงจูงใจผลัดกันต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Beta = .098) แรงจูงใจผลัดกันต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (Beta = .062) และแรงจูงใจผลัดกันต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว (Beta = .050) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุปผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยโดยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยดังนี้

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งครอบคลุมในเรื่องที่เกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งในการเดินทางมาเยือน ผู้ร่วมเดินทาง รับรู้ข้อมูลจากช่องทางใดและระยะเวลาที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยว

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ที่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี สถานภาพสมรสแล้ว มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 30,000 บาท ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางมาเยือน 2 ครั้งแล้ว บุคคลที่ร่วมเดินทาง คือ แฟน ช่องทางการรับรู้ข่าวสารคือเพื่อน และมีระยะเวลาในการพักผ่อน 3 วันมากที่สุด

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว มีการรับรู้มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรม ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว และด้านความสามารถในการเข้าถึง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามประเด็นย่อยในด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ศูนย์ให้บริการนักท่องเที่ยว ที่จอดรถ ห้องสุขา ฯลฯ ซึ่งมีความสำคัญในการรับรู้มากที่สุดต่อการรับรู้ด้านกิจกรรม ที่มีกิจกรรมเครื่องเล่นทางน้ำนั้นมีการรับรู้มากที่สุด ในด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยวของปราณบุรี-สามร้อยยอด มีชายหาดที่สวยงาม และสงบร่มรื่น อยู่หลายชายหาด เช่น หาดปราณบุรี, หาดเขาทะโลง, หาดสามร้อยยอด มีการรับรู้มากที่สุด โดยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในปราณบุรี-สามร้อยยอด มีร้านอาหารหลากหลาย มีการรับรู้มากที่สุด ซึ่งด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวปราณบุรี-สามร้อยยอด มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิ วนอุทยานปราณบุรี, หาดเขาทะโลง, เขื่อนปราณบุรี, ชายหาดปราณบุรี, ถนนคนเดินเก่า 200 ปี, อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด, ถ้ำพระยานคร, หาดสามพระยา, ถ้ำแก้ว, บึงบัว, วัดศาลเจ็ดยอด, วัดเขาทะโลง มีการรับรู้มากที่สุด และด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของปราณบุรี-สามร้อยยอดสามารถท่องเที่ยวเชื่อมโยงได้ง่ายและสะดวก มีการรับรู้มากที่สุด

5.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำคัญแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจมีอิทธิพลสูงสุด รองลงมาคือ เดินทางมาเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้นและความท้าทาย และเดินทางมาเพื่อเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และลำดับสุดท้ายคือ เดินทางมาเพื่อความภาคภูมิใจ

5.1.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำคัญรับรู้ปัจจัยดึงดูดการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยรับรู้สิ่งดึงดูดใจที่ตัดสินใจมาเยือนคือ ปราณบุรี-สามร้อยยอด นั้นมีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์งดงาม เช่น ทะเล ภูเขา ถ้ำ ชายหาด และเขื่อนปราณบุรีซึ่งมีอิทธิพลสูงสุด ซึ่งรองลงมาคือ ถ้ำพระยานคร เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทางประวัติศาสตร์ และมีที่พักแรมที่มีคุณภาพเหมาะสมกับราคาที่ย่อม และลำดับสุดท้ายคือความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวในปราณบุรี-สามร้อยยอด

5.1.5 สรุปผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงซ้อนการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีปัจจัยด้านมาตรฐาน 6 ด้าน พบว่า แรงจูงใจผลักดันต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Beta = .577) มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือแรงจูงใจผลักดันต่อด้านความสามารถในการเข้าถึง (Beta = .325) แรงจูงใจผลักดันต่อด้านกิจกรรม (Beta = .103) แรงจูงใจผลักดันต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Beta = .098) แรงจูงใจผลักดันต่อด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (Beta = .062) และแรงจูงใจผลักดันต่อด้าน

ความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว (Beta = .050) ตามลำดับ โดยสรุปปัจจัยองค์ประกอบของการท่องเที่ยวของอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือน พบว่า ปัจจัยองค์ประกอบของการท่องเที่ยวด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรม ด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจผลักดันในการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย

5.2 อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยข้อที่ 1. เพื่อศึกษาการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวไทย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นและให้ความสำคัญต่อการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยว อาทิ ร้านอาหารทะเลที่อร่อยแบบสดใหม่สะอาดในราคาไม่แพง มีห้องสุขาที่สะอาดและตัวร้านอาหารส่วนใหญ่ตั้งอยู่ติดริมหาดและป่าชายเลนที่มีลาดจอดรถกว้างขวาง อีกทั้งมีป้ายแจ้งเตือน ป้ายบอกทาง และยังมีป้อมตำรวจท่องเที่ยวและมีเจ้าหน้าที่ของรัฐคอยให้บริการตอบข้อซักถาม สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว จึงทำให้เป็นสิ่งดึงดูดใจสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ อิศระพงษ์ พลธานี (2562) พบว่า ความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในด้านการบริการของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความรู้สึกถึงการมีจำนวนพนักงานบริการที่มีจำนวนเพียงพอต่อการให้บริการและนักท่องเที่ยวรู้สึกได้รับความสะดวกในด้านการมีจำนวนเรือและท่าเรือที่ให้บริการที่มีจำนวนเพียงพอ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ PelasoI (2012) พบว่า องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา 6 ด้าน ได้แก่ 1) สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว 2) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 3) สิ่งอำนวยความสะดวก 4) การให้บริการในพื้นที่ 5) ที่พัก และ 6) กิจกรรม ซึ่งเห็นได้ว่าสิ่งดึงดูดใจของการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวจะเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงการรับรู้องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว หากแหล่งท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สร้างความประทับใจ มีความโดดเด่นของร้านอาหาร และอาหารในพื้นที่เมืองท้องถิ่น อีกทั้งมีความปลอดภัยใน

แหล่งท่องเที่ยวโดยได้รับการดูแลจากตำรวจท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง จะทำให้นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยข้อที่ 2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากการศึกษาวิจัยแรงจูงใจผลักดัน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจผลักดันในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการมาเยือนเพื่อพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้นและความท้าทาย และเพื่อเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอดนั้น เป็นแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางน้ำและทางบกที่มีความสวยงามเงียบสงบ ซึ่งสอดคล้องกับ ฌัก เพชรวิสัย (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ หาดทรายดำ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจผลักดันในการท่องเที่ยวคือต้องการมาเพื่อสัมผัสความเป็นธรรมชาติของหาดทรายที่ทำให้เกิดความสุขสนานจากการผจญภัย และเพื่อพักผ่อนและผ่อนคลายในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสะอาดและเงียบสงบ

จากการศึกษาวิจัยปัจจัยดึงดูด พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์งดงามมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความผสมผสานของธรรมชาติทั้งทางบกและทางน้ำที่ยังคงมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติสมบูรณ์ อาทิ ทะเล ภูเขา ถ้ำ ชายหาด และเขื่อนปราณบุรี ซึ่งมีอิทธิพลต่อปัจจัยดึงดูดทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาเยือน ซึ่งสอดคล้องกับ นันทิศา สุธรรมวงศ์ และ จันทรา เหมเหมาะ (2552) ได้ศึกษาแรงจูงใจที่มีผลต่อการท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า แรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด คือ เป็นแหล่งทิวทัศน์ที่สวยงาม และเสียงภัยเพื่อการผจญภัย รองลงมาคือ มีความสันโดษสงบ ห่างไกลจากผู้คน เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่เพิ่งเปิดให้บริการท่องเที่ยวและมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และเป็นแหล่งที่เหมาะสมกับการพักผ่อนเนื่องจากสงบและมีความสะดวกสบาย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยข้อที่ 3. เพื่อศึกษาปัจจัยองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลึกคั่นของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากการศึกษาวิจัยปัจจัยองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลึกคั่นของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ปัจจัยองค์ประกอบด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการเข้าถึง และด้านกิจกรรม ซึ่งยังไม่มีการวิจัยที่มีความสอดคล้องกับปัจจัยด้านองค์ประกอบของการท่องเที่ยวนี้ ผู้วิจัยจึงจะอภิปรายผลการวิจัยตามข้อเท็จจริงตามปัจจัยด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านกิจกรรม ซึ่งอภิปรายได้ว่า อำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งบนบกและในทะเล ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน โดยในพื้นที่มีการประกอบธุรกิจโรงแรม/ห้องพัก ร้านอาหาร เป็นจำนวนมากในการรองรับนักท่องเที่ยว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีระบบการคมนาคมที่เข้าถึงได้สะดวก อีกทั้งมีตำรวจท่องเที่ยวให้บริการตอบข้อซักถามและมีเจ้าหน้าที่ของรัฐคอยรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องสามารถสร้างการรับรู้ต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด ให้นักท่องเที่ยวชาวไทยได้เกิดการรับรู้เพื่อนำไปสื่อสารแบบปากต่อปากสู่เพื่อนฝูงและบุคคลในครอบครัวต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลึกคั่นของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ผลการวิจัย พบว่า การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการให้บริการและปัจจัยที่กำหนดคุณภาพการให้บริการที่สำคัญและเหมาะสมของแหล่งท่องเที่ยว เช่น บั๊มน้ำมันอัตโนมัติชนิดหยอดเหรียญและใส่ธนบัตร เป็นต้น โดยกำหนดมาตรการจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้บริการในแหล่งชุมชนที่ไม่ได้อยู่ใกล้สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงหรือถนนสายหลัก และควรจัดให้มีบริการมากขึ้นตามความเจริญของแหล่งชุมชน และผลการศึกษายังพบว่า ด้าน

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด และสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรบูรณาการร่วมกันและจัดสรรงบประมาณ ในการพัฒนา การมีระบบ โครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว โดยควรมีแนวทาง ในการจัดให้มีบริการรถโดยสารสาธารณะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้ ซึ่งแม้ว่าในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวจะนิยมเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล แต่หากในอนาคตจะจัดให้มีรถโดยสาร สาธารณะให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้นั้นจะเป็นการเพิ่มทางเลือกและมีโอกาสเพิ่มขึ้นของ จำนวนนักท่องเที่ยว และควรมีมาตรการกำหนดราคากลางของค่าโดยสารพร้อมออกกฎบังคับถือ ปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

5.3.2 จากผลการวิจัยแรงจูงใจหลักค่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอ ปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ต้องการ เดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด เนื่องจากอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด ยังคง ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่ยังอุดมสมบูรณ์ ชายหาดปราณบุรี-สามร้อยยอดเป็นหาดที่มีความ ยาว มีทัศนียภาพของหาดและท้องทะเลที่สวยงามและในแต่ละหาดนั้นมีความเงียบสงบ จึงเหมาะ สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาพักผ่อนและเล่นน้ำทะเลในบรรยากาศที่เป็นส่วนตัวอย่างแท้จริง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรมีการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวสร้างการรับรู้ในจุดประสงค์ ทางด้านอื่นๆ ให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอดใน นามของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเท่านั้น ฉะนั้นควรจะได้ถึงแหล่งท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติของ ภูเขา ถ้ำ น้ำตก หรือกิจกรรมอื่นที่อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอดมีอยู่เพิ่มเข้ามาในการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้มีรูปแบบที่ หลากหลายมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถสร้างการรับรู้ต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยเป้าหมายหลักหรือ นักท่องเที่ยวที่ชอบในความเป็นธรรมชาติของทรัพยากรท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาเพิ่มมากขึ้น

5.3.3 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลต่อแรงจูงใจหลักค่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือน พบว่า ปัจจัย ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวมีค่าสัมประสิทธิ์ที่สูงที่สุดมากกว่าด้านอื่นๆ (0.577) ซึ่งองค์กร ภาครัฐและผู้บริหารอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต้องเข้าใจความต้องการใน โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นอย่างดี เนื่องด้วยการให้บริการของแหล่ง ท่องเที่ยวนั้นคือทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ที่จอดรถ ห้องสุขา ป้ายบอกทาง เป็นต้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์นำไปปรับใช้กับความต้องการนักท่องเที่ยวได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวแต่ละแหล่งเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เนื่องจากอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ดังนั้นจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งมีข้อจำกัดในการพัฒนาที่แตกต่างกันออกไป
3. ควรศึกษาถึงการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวต่อแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวไทยในการกลับมาเยือนซ้ำในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลภาคใต้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กานดา จันทร์แย้ม. (2556). จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ว่างอักษร.

ก่อพงษ์ บุญยการ. (2550). พฤติกรรมและปัจจัยในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการที่พักในอำเภอ ปรานบุรีจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์บัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) สืบค้นจาก https://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=8371

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย (พ.ศ. 2558 – 2560). สืบค้นจาก https://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7114

ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์. (2550). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุทธิธี ชูชาติ. (2538). องค์ประกอบพื้นฐานด้านอุตสาหกรรม. จุลสารการท่องเที่ยว, 14(4), 39-44.

บุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.

บุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา. (2555). การจัดการด้านการตลาด อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. นนทบุรี: เฟิร์นข้าหลวงพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

บุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา. (2559). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง). นนทบุรี: เฟิร์นข้าหลวงพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ปริญญาศิรีเพชร. (2561). การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยดึงดูดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวชาวจีนในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในเกาะสมุย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- พรศิริ บินนาราวิ. (2555). ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พัฒน์มนต์ เพชรมาตย์. (2561). การรับรู้ศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พะยอม ธรรมบุตร. (2549). เอกสารประกอบการเรียนการสอน องค์ประกอบของการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิบูลย์ ทีปะपाल. (2545). หลักการตลาด (ปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ : มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.
- พัฒน์มนต์ เพชรมาตย์. (2561). การรับรู้ศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการมาเยือนจังหวัดอุทัยธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มาศศุภา นิมบุญจาช. (2558). การศึกษาองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาชันหนอกว้าว (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รวีวรรณ โปรรุ่งโรจน์. (2558). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รุ่งทิวา จินดาศรี และ ลินจง โพชารี. (2559). การรับรู้องค์ประกอบด้านจิตวิทยาของนักท่องเที่ยวที่มีต่อภาพลักษณ์. WMS Journal of Management. Walailak University.
- ลลิตา สุขมาก. (2554). แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เลิศพร ภาระสกุล และคณะ. (2551). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เลิศพร ภาระสกุล. (2556). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เลิศพร ภาระสกุล, (2558). **แรงจูงใจและทัศนคติที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวจีนต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย**. ทุนวิจัยสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

เลิศพร ภาระสกุล. (2559). **พฤติกรรมนักท่องเที่ยว** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิภาพร มาพบสุข. (2546). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ศุภร เสรีรัตน์. (2544). **พฤติกรรมผู้บริโภค**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บริษัท เอ อาร์ บีซิเนส เพรส.

สุรรัตน์ เตชะทวิวรรณ. (2545). **พฤติกรรมนักท่องเที่ยว**. (เอกสารประกอบการสอน). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). รายงานภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ฉบับที่ 1 สืบค้นจาก https://www.mots.go.th/download/article/article_20191025094442.pdf

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2562). สถิติและข้อมูลด้านการท่องเที่ยว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สืบค้นจาก <https://prachuapkhirikhan.mots.go.th/>

สำนักงานอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2560). แผนยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอ (พ.ศ. 2557-2560). สืบค้นจาก <http://www.pranburidistrict.go.th/detail.php?id=1>

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสามร้อยยอด. (2562). แผนชุมชน สืบค้นจาก <https://district.cdd.go.th/samroiyo/>

แสงเดือน รตินธร. (2555) **ปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวชาวจีนในการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวในประเทศไทย**. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย 3(2), 23-25.

อัศวิน แสงพิบูล. (2552). **การวิเคราะห์และเปรียบเทียบแรงจูงใจและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวนานาชาติที่เดินทางมาประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

อริยา พงษ์พานิช. (2562). **ปัจจัยดึงดูดที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวเกาะล้าน เขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี**, การประชุมวิชาการระดับชาติ การท่องเที่ยวและการโรงแรมร่วมสมัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ครั้งที่ 6, ประเทศไทย

องค์การบริหารส่วนตำบลปรางมนูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2562). [ออนไลน์]. สืบค้นจาก :

<http://www.tambonpranburi.go.th/site/>

อ้างอิงต่างประเทศ

Bernstein, B. (1999). **Perception is everything**. New York: Ronjo Magic.

Brown, H. D. (1980). **Principles of language learning and teaching**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Buhalis, D. (2000). “ Marketing the competitive destination in the future. ” **Tourism Management**. 21, 1:97 – 116.

Chotiwtutideacha S., Taeporamaysamai P. & Wongadisai W. (2019). **Tourists’ Perception Affecting Decision-Making On Visiting Nakhon Phanom**. The 2019 International Academic Research Conference in Vienna 338.

Crompton, J.L. (1979). Motivations for Pleasure Vacation. **Annals of Tourism Research**. 6(4), 408-424.

Daft, R. L. (2000). **Organization Theory and Design**. (7th ed.) South-Western College Publishing, Thomson Learning. U.S.A.

Dann, G. (1977). Anomie, Ego-Enhancement and Tourism. **Annals of Tourism Research**. 4(4), 184-194

Dann, G. (1981). Tourist motivation an appraisal. **Annals of Tourism Research**. 8(2), 187-219.

Dickman, C.R. (1996). **Overview of the Impacts of Feral Cats on Australian Native Fauna**. Australian Nature Conservation Agency, Canberra.

Domjan, M. (1996). **The Principles of Learning and Behavior Belmont**. California: Thomson Wadsworth.

Goeldner, C. R. & Ritchie, J. R. (2012). **Tourism: Principles, practices, philosophies** (12th ed.). Toronto: Wiley

- Gray, H. P. (1970). **International travel-international trade**. Lexington: Heath Lexington.
- Garrison, C. Kari and Magoon Robert. (1972). **Education Psychology**. Columbus: Ohio Channles E. Merrill Publishing Co.
- Kotlet. (2003). **Management Marketing**, Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Lovell, R. B. (1980). **Adult Learning**. New york: John Wiley & Son, Inc.
- Mathieson, A., & Wall, G. (1982). **Tourism: Economic, physical, and social impacts**. Harlow: Longman House.
- McIntosh R.W., & Goeldner, C.R. (1986). **Tourism principles, practices, philosophies**. New York: John Wiley & Son.
- Mill,R.C., and Morrison,A.M. (1992). **The Tourism System: An Introductory Text**. New-York: Prentice Hall.
- Pizam A. & Mansfield Y. (Eds). (1999). **Consumer behavior in travel and tourism**. New York : Haworth Press.
- Pelasol, J. (2012). **A Potential Tourist Destination in the Southern Part of Iloilo, Philippines. International**. JPAIR Multidisciplinry Research.
- Pike, Steven D. (2008). **Destination Marketing : anintegrated marketing communication approach**. Butterworth-Heinmann, Burlington, MA.
- Pearce, D. (1989). **Tourist development** (2nd ed.). Harlow, England: Longman Scientific & Technical.
- Pearce, P., & Lee, U.-I. (2005). Developing the Travel Career Approach to Tourist Motivation. **Journal of Travel Research**, 43, 226-237.
- Robbins, S. P. (2005). **Organizational behavior: Concepts, controversies, and applications** (11th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Sangpikul, S. (2008). Travel Motivations and Tourist Behaviors: A Case of Korean Travelers to Thailand. (This research project was granted). Dhurakij Pundit University, Thailand.

- Schiffman; & Kanuk. (2000). **Consumer Behavior Psychology Aspects**. New Jersey: Perntive Hall.
- Schramm, W. (1960). How communication works. In W., Schramm (Ed.), **The process and effects on mass communication**. (pp. 3-10). Urbana, IL: University of Illinois.
- Swarbrook, John. (1999). **Consumer Behavior in Tourism Butterworth-Heinemann**. John Wiley and son.
- Uysal, M., & Hagan, L.A. (1993). Motivations of Pleasure Travel and Tourism. In M. Khan, M. Olsen & T. Car (Eds.), **VNR's Encyclopedia of Hospitality and Tourism**. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Wearing, S. (2004). Examining best practice in volunteer tourism. In R.A. Stebbins & M. Graham Eds.), **Volunteering as leisure, leisure as volunteering-An international assessment**. Oxon, England: CABI

ภาคผนวก

แบบสอบถามเรื่อง การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดัน ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจง

- งานวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 - ตอนที่ 3 แรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 - ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบถ้วนเพื่อประโยชน์ของการวิจัย ข้อมูลของท่านจะถูกปกปิดเป็นความลับและไม่เปิดเผย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

- เพศ 1) ชาย 2) หญิง
- อายุ 1) ต่ำกว่า 20 ปี 2) 20-29 ปี 3) 30-39 ปี
 4) 40-49 ปี 5) 50-59 ปี 6) 60 ปีขึ้นไป
- สถานภาพสมรส 1) โสด 2) สมรส
 3) หย่าร้าง 4) หม้าย

4. ระดับการศึกษา 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก
5. อาชีพ 1) นักเรียน/นักศึกษา 2) พนักงานบริษัทเอกชน
 3) ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ 4) แม่บ้าน
 5) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ 6) รับจ้างทั่วไป
6. รายได้ต่อเดือน 1) ต่ำกว่า 15,000 บาท 2) 15,001 - 30,000 บาท
 3) 30,001 - 50,000 บาท 4) 50,001 บาทขึ้นไป
7. จำนวนครั้งในการเดินทางมาเยือน 1) ครั้งแรก 2) 2 ครั้ง
 3) 3 ครั้ง 4) มากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป
8. ผู้ร่วมเดินทาง 1) ครอบครัว/ญาติ 2) เพื่อน
 3) คนเดียว 4) แฟน
 5) ที่ทำงาน 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
9. ช่องทางในการรับรู้ข่าวสาร 1) เพื่อน 2) ครอบครัวและญาติ
 3) หนังสือพิมพ์/วารสาร 4) โซเชียลเน็ตเวิร์ค
10. ระยะเวลาที่พักรวม 1) 1 วัน (เข้าไป-เย็นกลับ) 2) 2 วัน
 3) 3 วัน 4) มากกว่า 3 วันขึ้นไป

ตอนที่ 2 : การรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอ
ปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้องค์ประกอบ
การท่องเที่ยว ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ท่านรับรู้มากน้อยเพียงใดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการ ท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	ระดับการรับรู้				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว					
1.1 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ น่าสนใจ หลายแหล่ง อาทิ วนอุทยานปราณบุรี, หาดเขา กะโหลก, เขื่อนปราณบุรี, ชายหาดปราณบุรี, ถนนคนเดินเก่า 200 ปี, อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด, ถ้ำพระยานคร, หาด สามพระยา, ถ้ำแก้ว, บึงบัว, วัดตาลเจ็ดขอด, วัดเขากะโหลก เป็นต้น					
1.2. มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหารภายใน ค่ายธนระริชต์ ให้กับหน่วยงานต่างๆ องค์กร และประชาชน ทั่วไป อาทิ กิจกรรม Walk Rally, ยิงปืนเพ่นที่บอล, ใต้หน้า ผา, กระโดดหอสูง เป็นต้น					
2. ด้านความสามารถในการเข้าถึง					
2.1 มีถนน 4 เลนส์ (ไป-กลับ ข้างละ 2 ช่องจราจร) ในการ เดินทางในปราณบุรี - สามร้อยยอด					
2.2 นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึง ปราณบุรี-สามร้อยยอด ได้ทั้ง รถยนต์ และรถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัว รถไฟ และรถโดยสาร ประจำทาง และรถตู้					

ทำนรับรฐุมากนอยเพียงใดเก็ยวกับบงค้ประกอบของการ ทองเท็ยวในอำเกอปราณบุรี-สามร้อยยอด จ้งหวัด ประจวบคิรีขันธ์	ระดับการรับรฐุ				
	มาก ที่สดุ	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สดุ
	5	4	3	2	1
2.3 แหล่งทองเท็ยวของปราณบุรี-สามร้อยยอดสามารถ ทองเท็ยวเชื่อมโยงได้งายและสะดวก					
3. ด้านลิ่งดิ่งคุดใจในแหล่งทองเท็ยว					
3.1 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีชายหาดที่สวยงาม และสงบรรม รื้น อยู่หลายชายหาด เช่น หาดปราณบุรี, หาดเขากะโหลก, หาดสามร้อยยอด เป็นต้น					
3.2 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีสถานที่ทองเท็ยวเชิงนิเวศทาง ธรรมชาติหลายแห่ง เช่น วนอุทยานปราณบุรี, ศูนย์คึศึกษา เรียรฐุระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี					
3.3 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีจุดชมวิวที่น่าสนใจ เช่น จุดชม วิวบนเขากะโหลก , จุดชมวิวเขาแดง					
3.4 ปราณบุรี-สามร้อยยอด อยู่ใกล้แหล่งช้อปบั้งที่ทันสมัย					
3.5 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีการทองเท็ยวเชิงกีฬาในพื้นที่ ได้แก่ กอล์ฟ วิ่ง ไตรกีฬา บันจ้กรยาน ปีนหน้าผาเล็ก เป็นต้น					
4. ด้านลิ่งอำนาจความสะดวก					
4.1 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีที่พักเพียงพอและได้มาตรฐาน มาก มาย					
4.2 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีร้านอาหารหลากหลาย					
4.3 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีร้านค้และตลาดหลายแห่ง					
4.4 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีแหล่งรักษาพยาบาลที่ได้ มาตรฐาน					

ทำนรับรู้น้อยเพียงใดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการ ท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	ระดับการรับรู้				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
5. กิจกรรม					
5.1 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีล่องเรือ แม่น้ำปราณบุรีและ คลองเขาแดง					
5.2 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีกิจกรรมปั่นหน้าผาที่เขา กะโหลก					
5.3 ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีกิจกรรมเครื่องเล่นทางน้ำ อาทิ พายเรือแคนู, เจ็ทสกี, บานาน่าโบ๊ท					
6. ด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว					
6.1 มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ที่จอดรถ ห้องสุขา ถังขยะ เป็นต้น					
6.2 มีตำรวจท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ของรัฐคอยให้บริการ ตอบข้อซักถามแก่นักท่องเที่ยว					
6.3 มีป้ายแจ้งเตือน และป้ายให้ความรู้ของแหล่งท่องเที่ยว อย่างทั่วถึง					

ตอนที่ 3 แรงจูงใจผลักดันและปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจผลักดันของนักท่องเที่ยวชาวไทย (เหตุผลส่วนตัวของท่านในการเดินทางมาเยือนอำเภอปรางบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ					
2. เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน					
3. เพื่อพบปะผู้คนใหม่ๆ					
4. เพื่อเยี่ยมชมญาติพี่น้อง					
5. เพื่อการผจญภัย					
6. เพื่อความภาคภูมิใจ					
7. เพื่อฟื้นฟูสุขภาพทางกายและใจ					
8. เพื่อบอกต่อเพื่อนและญาติ					
9. เพื่อความสนุกสนานตื่นเต้นและความท้าทาย					
10. เพื่อเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ					
11. เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิต					
12. เพื่อได้พบสิ่งแปลกใหม่					
13. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว/เพื่อน/คนรัก					
14. เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม					

ปัจจัยดึงดูดให้ท่านเดินทางมาเยือน อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวในปราณบุรี-สามร้อยยอด					
2. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของปราณบุรี-สามร้อยยอด มีความอุดมสมบูรณ์และสวยงาม					
3. ภายในค่ายชนะรัชต์ มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหาร					
4. ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์งดงาม เช่น ทะเล ภูเขา ถ้ำ ชายหาด และเขื่อนปราณบุรี					
5. มีเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางการท่องเที่ยวที่ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน					
6. ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีชายหาดที่สวยงาม สงบร่มรื่น เหมาะแก่การพักผ่อน					
7. ถ้ำพระยานคร เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทางประวัติศาสตร์					
8. สถานที่ท่องเที่ยวปราณบุรี-สามร้อยยอด เดินทางเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก					
9. ที่พักแรมมีคุณภาพเหมาะสมกับราคาที่จ่าย					
10. มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ได้มาตรฐาน					
11. ปราณบุรี-สามร้อยยอด มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางกีฬา					
12. คนท้องถิ่นปราณบุรี-สามร้อยยอด เป็นมิตรและอัธยาศัยดี					
13. มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ					
14. มีร้านอาหาร กัดตาการ และสถานที่จำหน่ายอาหาร ที่หลากหลายไว้บริการนักท่องเที่ยว					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการรับรู้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวใน
อำเภอปราณบุรี-สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวสิรินดา แสวอู

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2541 นิเทศศาสตร์บัณฑิต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

กรรมการผู้จัดการบริษัท โซดาทัวร์ จำกัด

ที่อยู่ 192 ซอยกรุงเทพนนท์ 8 ตำบลบางเขน

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

